

ZBERATEĽ[®] 2005

11

Ročník XI.
Cena 49 Sk

ISSN 1335-8693

MESAČNÍK PRE ZBERATEĽOV • ODBORNÉ ČLÁNKY • INFORMÁCIE • INZERCIA

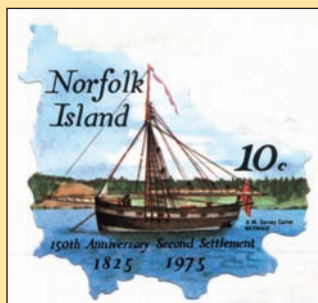
Detský sen o mieri na známkach OSN (28)

Výtvarný návrh A. Fekeho na známku emisného radu Umenie

Medaila z roku 1986 k 50. výročiu cyrilometodskej teologickej fakulty (16)

**Z PONUKY FIRMY
ZBERATEĽ**

(str. 37)

17.

**písomná
aukcia
do 11.
novembra**

Farebná litografia zo švajčiarskych folklórnych slávností Unspunnen v roku 1808

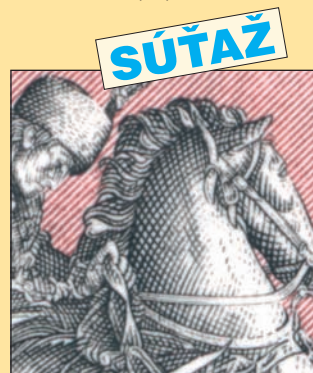
Výplätné samolepky vo zvitkoch (20)

Puzzle z verejných TK z Nemecka – MOT (12)

Materinská láska a neha
– K. Ševellová (24-25)

Vážení čitatelia,

úvodník novembrového čísla časopisu mi každoročne poskytuje príležitosť prihovoriť sa vám z pohľadu vydavateľa, aspoň niekoľkými slovami zhodnotiť končiaci ročník a načrtnúť zábery pre ročník nasledujúci. Začnem tým, čo ma najviac potešilo, a to konštatovaním, že napriek viacerým personálnym zmenám časopis ani v tomto roku nezostal nič dlžný svojej povesti, pričom sa zlepšila aj spolupráca redakcie s redakčnou radou. Preto využívam túto príležitosť, a robím to veľmi rád, aby som sa poďakoval všetkým, ktorí sa na tvorbe časopisu podieľali a ďalej podieľajú – všetkým autorom, dopisovateľom, redakčnej rade, spolupracujúcim organizáciám, ale aj všetkým vám, čitateľom, bez ktorých podpory by časopis nemohol vychádzať a vlastne jeho vydávanie by ani nemalo zmysel. Samozrejme, aj redakcii, ktorá má na pleciach tvorbu jeho výslednej podoby.

Zberateľ v roku 2006

Napriek tomu, že vydávanie časopisu súvisí s radom problémov a ťažkostí, potešila ma skutočnosť, že počet predplatiteľov stále mierne stúpa. Táto dôvera ma zaväzuje, aby som aj v nasledujúcom roku vytvoril dobré podmienky pri jeho vydávaní. Prvou pozitívnou zmenou je, že už od prvého čísla ročníka 2006 bude časopis vychádzať začiatkom mesiaca. Som presvedčený, že tento krok pomôže lepšie reagovať na aktuálne informácie a včas ich priniesť aj vám, čitateľom.

Avšak aj pri týchto pozitívach som nemožno odolať tlaku trvalého nárastu nákladov súvisiacich s vydávaním časopisu a bol som nútený jeho cenu zvýšiť na 55 Sk. Zároveň som sa však rozhodol cenu predplatného ponechať na tohtoročnej úrovni, čím sa predplatenie časopisu ešte viac zvýhodní. V cene predplatného je aj katalóg známok Slovenska 2005 a ďalšie výhody, ktoré sú uvedené na str. 8.

Iste ste si všimli, že v časopise firma Zberateľ v rámci svojho edičného zámeru poskytla aktualizované cenníky ČSR 1945-1992 a Slovenska 1939-1945. V priebehu roka bolo vydaných už 17 ročníkov albumových listov ČSR, pričom v ich vydávaní budeme pokračovať. Pripravené sú už albumové listy aj na známky Slovenska 1939-1945.

Rozhodnutie orientovať sa na perspektívnejší formát A 4 so zasúvaním do Eurobalov sa ukázalo ako správne, keď prieskum trhu a minianketa medzi zberateľmi potvrdili tento krok. Mnoho zberateľov si praktickú stránku tohto riešenia už dávnejšie overili, pretože prináša nielen úsporu miesta, ale aj jednoduchšiu manipuláciu pri zakladaní listov, a najmä väčší pôžitok pri prezeraní zbierky. Verím, že mnohí zberatelia využijú možnosť uložiť svoju zbierku na listy grafickej úpravy našej výroby.

Časopis po obsahovej stránke bude nadväzovať na čitateľsky úspešné príspevky a seriály. Keďže ma príjemne prekvapil úspech Malej školy filatelie, v budúcom roku sa budeme „školiť“ v numizmatike. Budeme prinášať aktuálne informácie o našich známkach a minciach, o novinkách našich susedov a budeme si všimáť aj našu známkovú tvorbu. Nezabudneme ani na telekartistov a zaujímavé príspevky pripravujeme aj pre zberateľov pohľadníc.

Som presvedčený, že spoločným úsilím dokážeme časopis nielen udržať pri živote, ale ešte viac ho zveladiť. Ako som uviedol, vydávanie časopisu bude len jednou z foriem poskytovania služieb zberateľom. Predpokladám, že naplno sa rozvinie aj poskytovanie služieb pomocou internetu, keď webová stránka Zberateľa je už v skúšobnej prevádzke. Som však optimista a verím, že vzájomná spolupráca a dôvera prinesú svoje ovocie a Zberateľ bude aj v roku 2006 vašim verným spoločníkom.

p Antonín Kulhánek, vydavateľ

ZBERATEL®

Ročník XI. - 2005 • Číslo 11 • Cena 49 Sk

Z OBSAHU / CONTENTS / INHALTS

- **Z novinek našich susedov** / Some new items of our neighbours / Aus Neuigkeiten unserer Nachbarn (4-6)
- **Š. Pliško: Malá škola filatelie (23) – Venujeme sa zbierke** / Short course of philately – Maintaining a collection / Grundschule der Philatelie – Wir widmen uns der Sammlung (10-11)
- **M. Jobek: Malé okienko telekartistu (91)** / Short column of a phonecard collector / Kurz über die Telephonkarten (12-13)
- **V. Priputen: Príležitostné ruské R- a V-nálepy** / Russian commemorative R- and V-labels / Russische sonder R- und V-Ettikete (14-15)
- **E. Minarovičová – A. Fiala: Architektonické dominanty Bratislavy na medailách (15)** / Architectonic monuments of Bratislava on medals / Architektonische Monumente in Bratislava an Medaillen (16-18)
- **I. Lužák: Folklor po švajčiarsky** / Folklore in Swiss / Schweizerische Folklor (21)
- **Železničné zberateľstvo** / Collecting railway topics / Eisenbahnen Sammlung (22-23)
- **A. Paulinyová: Z galérie majstrov známokovej tvorby – Katarína Ševellová** / From the gallery of masters of stamp creation – K. Ševellová-Šuteková / Aus der Galerie der Meister von Briefmarkenwürfen – K. Ševellová-Šuteková (24-25)
- **V. Kučera: Objavovanie a hľadanie súvislostí na známkach Nového Zélandu (4)** / Searching and discovering links on stamps of New Zealand / Entdeckungen und Suchen nach Zusammenhängen auf den Briefmarken aus Neuen Zeeland (26-27)
- **D. Evinic: Nálepy označujúce balíky s hmotnosťou nad 15 kg** / Labels for parcels above 15 kg / Etikette für Paketen über 15 kg (32)
- **Príloha: Cenník Slovensko 1939-1945** / Price-list Slovak State 1939-1945 / Preisliste Slowakei 1939-1945

ZBERATEĽ®

Mesačník pre filatelistov, numizmatikov, filokartistov, zberateľov telefónnych kariet a iných predmetov zberateľského záujmu

■ **Vydavateľ:** Firma ZBERATEĽ, Bratislava. Registračné číslo časopisu: MK 1188 / 95 zo dňa 1. 2. 1995 | ISSN 1335-8693

■ **Adresa redakcie:** ZBERATEĽ, Račianska 17, 831 02 Bratislava, ☎ 02/44 250 149, e-mail: zberatel.redakcia@chello.sk.

■ **Redakčná rada:** RNDr. Milan Antala, dr. Ondrej Földes, Ing. Marian Jobek, Ing. Miroslav Gerec, PhDr. Elena Minarovičová (predsedníčka), Mgr. Antónia Paulinyová, RNDr. Michal Zika a dr. Severín Zrubec (čestný predseda).

■ **Redakcia:** Ing. Peter Malík, PhD. - šéfredaktor, Anton Kulhánek - člen redakcie, Martina Ďurkáčová - grafická úprava, RNDr. Milan Antala - jazyková úprava, Mgr. Pavol Ondráška - preklad do angličtiny.

■ **Cena a predplatné:** Cena za jeden výtlačok 49 Sk. Pri odbere 11 ks a viac vydavateľ poskytuje 20% zľavu. Celoročné predplatné na rok 2006 (vrátane poštovného): Pre abonentov zo Slovenskej republiky 550 Sk, pre abonentov z Českej republiky 982 Sk (785 Kč), pre abonentov z ostatnej Európy 1165 Sk (30 €), pre abonentov zo záporných krajín 1490 Sk (52 USD).

■ **Zasielanie príspevkov a inzerátov:** Články napísané strojom, na počítači (PC formát WORD) zasielané elektronickou poštou, na počítačových disketách alebo na CD. Obrazové podklady na ilustráciu formou zapožičania originálov na základe dohody, elektronickou cestou naskenovaných obrázkov (formát BMP, JPG alebo TIF, min. 300 dpi) alebo zaslaním kvalitnej reprodukcie.

Redakcia si vyhradzuje právo uverejniť aj príspevky, s ktorých obsahom sa nestotožňuje. Nevyžiadané rukopisy redakcia nevracia.

■ **Tlač:** Tlačiareň KOMPRINT, Borinská 8, 841 03 Bratislava 47, ☎ 02/6446 2403, fax: 02/6446 2404, e-mail: komprint@mail.eurotel.sk, www.komprint.com

■ **Číslo 11/2005:**

Redakčná uzávierka 21. októbra 2005
Do tlače zadané 27. októbra 2005
Dátum vydania 2. novembra 2005

INFORMÁCIE O SLUŽBÁCH ZBERATEĽA

INZERÁTY

Cena jedného aj začatého riadku inzerátu je 20 Sk. Za zvýraznenie rámečkom účtujeme príplatok 35 Sk. Na trikrát opakovaný inzerát poskytujeme 30%-nú zľavu. Abonentí časopisu majú v každom čísle prvých 5 riadkov inzerátu zdarma. Úhradu inzerátu, resp. potvrdenku o úhrade treba zaslať na adresu redakcie najneskôr so znením inzerátu. V záujme uverejnenia presného znenia inzerátov žiadame ich písať na stroji (počítači) alebo čitateľne palíčkovým písmom. Za obsah zodpovedá podávateľ, inzeráty vecne neupravujeme a uverejňujeme ich v došlom poradí.

KOMERČNÉ INZERÁTY A REKLAMY

Cenu za uverejnenie plošných komerčných inzerátov a reklám na vnútorných čiernobielych stranách podľa dodaných predlôh účtujeme podľa požadovanej veľkosti plochy:

Celá strana A5 (128 x 180 mm)	3 200 Sk
Polovica strany A5 (128 x 90 mm)	1 900 Sk
Štvrtina strany A5 (64 x 90 mm)	1 000 Sk
Jedna osmina strany A5 (64 x 45 mm)	550 Sk

Pokiaľ nie je dohodnuté inak, redakcia si vyhradzuje právo rozhodnúť o mieste uverejnenia reklamy v časopise. Grafickú úpravu reklám, uverejnenie reklám na farebnej strane a iné neštandardné požiadavky, účtujeme podľa osobitného sadzovníka alebo na základe dohody.

OZNAMY O PODUJATIACH

Informácie nekomerčného charakteru o výmenných schôdzkach, burzách a zberateľských stretnutiach sú uverejňované bezplatne.

PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

V tejto rubrike ponúkaný materiál možno zakúpiť v predajni ZBERATEĽ, Račianske mýto 1/D, 831 02 Bratislava, ☎ 0911 250149, e-mail: zberatel@chello.sk, v dňoch pondelok až piatok od 10.00 do 18.00 hod. Ponúkaný materiál možno objednať aj písomne, prípadne telefonicky. K cenám firma účtuje poštovné a balné. Ceny ponúkaných materiálov platia (pokiaľ nie je uvedené inak) vždy len do vydania ďalšieho čísla časopisu Zberateľ. Všetkým abonentom časopisu firma poskytuje na ponúkaný tovar zľavu vo výške 5 %.

PLATBY ZO ZAHRANIČIA

za predplatné časopisu Zberateľ a za objednaný materiál

- z Českej republiky: na účet Anton Kulhánek, číslo účtu 147 1883 123/0800, Česká spořitelna, pobočka Trutnov
- z ostatných štátov Európy a Zámoria: na účet Anton Kulhánek-Zberateľ, číslo účtu 0170170280/0900, Slovenská sporiteľňa, a.s., Bratislava, IBAN: SK66 0900 0000 0001 7017280 BIC: GIBASK BX

➔ Oznamy firmy ZBERATEĽ

Od 1. marca 2005 sme na Račianskom mýte 1/D v rovnakých otváracích hodinách ako doteraz.

☎ **novej predajne 0911 250 149, e-mail zberatel@chello.sk**

Redakcia Zberateľa je na pôvodnej adrese Račianska 17, ☎ **02/44 250 149, e-mail zberatel.redakcia@chello.sk** návšteva redakcie v utorok 10.30 – 12.00 hod., 13.30 – 16.00 hod. Iný termín po dohode.

NOVÉ SLOVENSKÉ POŠTOVÉ ZNÁMKY A INÉ ZBERATEĽSKÉ MATERIÁLY

■ Rembrandt van Rijn: Večera v Emauzoch

Slovenská pošta, a. s., vydala 20.10.2005 príležitostnú poštovú známku Rembrandt van Rijn: Večera v Emauzoch z emisného radu Umenie v nominálnej hodnote 28 Sk v náklade 200 000 kusov.

Na známke je v grafickej úprave a ryteckom prepise Arnolda Fekeho dielo Rembrandta Večera v Emauzoch (Supper at Emmaus). Známkou rozmerov 45 x 55 mm vrátane perforácie (na výšku) na tlačovom liste so 4 známkami dvojfarebnou ocelotlačou z plochých dosiek vytlačila Poštovní tiskárna cenin, Praha.

Slovenská pošta, a. s., súčasne vydala obálku prvého dňa vydania s domicilom Bratislava. Na FDC je reprodukován iný biblický príbeh – Kristus a Samaritánka pri studni (J 4). Ich stretnutie Rembrandt síce zobrazil ako žánrový výjav, ako náhodné stretnutie muža so ženou pri studni, avšak celková skladba, osvetlenie i atmosféra, dodávajú výjavu slávnostný ráz. FDC v náklade 3 200 ks vytlačila tlačiareň TAB, s. r. o., Bratislava, jednofarebnou ocelotlačou z plochej dosky. Rytinu FDC a návrh pečiatky vytvoril Arnold Feke. Znáмка č. 364.

Rembrandt Harmensz van Rijn (1606, Leyden – 1669, Amsterdam) patrí k najznámejším a najvýznamnejším umelcom minulosti. Na rozdiel od svojich veľkých súputníkov, napríklad Vermeera van Delfta či Fransa Halsu, bol tvorcom šerosvitného barokového slohu. Bravúrne ovládal jednotlivé médiá, poznáme ho ako maliara, kresliara i grafika. Popri portrétoch nájdeme v jeho tvorbe krajiny, figurálne kompozície, predovšetkým však svetské a historické príbehy. Veľkú pozornosť venoval zobrazeniu biblických scén. Namaľoval okolo 400 obrazov, vytvoril viac než 1 000 kresieb a okolo 300 grafických listov, medzi ktoré patria aj dve naše reprodukované grafiky Večera v Emauzoch a Kristus so Samaritánkou.

Výjav na známke – Večera v Emauzoch čerpá námet z Nového zákona (Lk 24, 28-32), keď Kristus po Zmŕtvychvstaní sedel spolu so svojimi učeníkmi, ktorí ho spoznali, až keď sa pri večeri ujal lámania chleba. Postava Krista tvorí dominantu výjavu, pričom svetlo, ktoré z neho vyžaruje, zjednocuje celú kompozíciu a dáva jej tajomný, mystický ráz.

Obe biblické témy boli Rembrandtovi veľmi blízke, varioval ich a vracal sa k nim aj neskôr, poznáme ich aj v kresbách a malbách (Paríž, Louvre).

■ Karol Baron: Zázračnosť zátiší

Slovenská pošta, a. s., vydala 20.10.2005 príležitostnú poštovú známku Karol Baron: Zázračnosť zátiší

z emisného radu Umenie v nominálnej hodnote 35 Sk v náklade 200 000 kusov.

Na známke je v grafickej úprave a ryteckom prepise Františka Horniaka dielo K. Barona z cyklu Zázračnosť zátiší V. – 1972. Známkou rozmerov 55 x 45 mm vrátane perforácie (na šírku) na tlačovom liste so 4 známkami päťfarebnou ocelotlačou z plochých dosiek vytlačila Poštovní tiskárna cenin, Praha.

Slovenská pošta, a. s., súčasne vydala obálku prvého dňa vydania s domicilom Bratislava. Na FDC je reprodukcia perokresby Plávajúci sval a na pečiatke prvého dňa vydania je písmeno „A“ z cyklu Bizarný svet písmen a homunkulov. FDC v náklade 3 200 ks vytlačila tlačiareň TAB, s. r. o., Bratislava, jednofarebnou ocelotlačou z plochej dosky. Rytinu FDC a návrh pečiatky vytvoril Fr. Horniak. Znáмка č. 365.

surrealizmus. Študoval na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave u prof. Petra Matejku monumentálnu maľbu. Od začiatku 70. rokov, po úspešných prvých výstavách, sa jeho umelecký názor stal neprijateľným. Zapojil sa do undergroundového hnutia českých a slovenských surrealistov. Pre nemožnosť vystavovať voľnú tvorbu sa venoval tvorbe gobelínov pre rôzne reprezentačné miestnosti.

Rozsiahle maliarske dielo mohol zverejniť až na konci 80. rokov. Odvtedy sa dostal do popredia pozornosti, usporiadal množstvo výstav doma i v zahraničí. Pedagogicky pôsobil na Univerzite filozofa Konštantína v Nitre a dosiahol hodnosť profesora.

Cyklus Zázračnosť zátiší je moderným vyjadrením surreálneho pôsobenia živých i mŕtvych objektov.

■ PL: 1. miesto v ankete o najkrajšiu slovenskú poštovú známku roka 2004

Slovenská pošta, a. s., vydala 7. 10. 2005 príležitostnú poštovú lístok s natlačenou známkou „Holičska fajansa“ v nominálnej hodnote 9 Sk a prítlačovým motívom „1. miesto v ankete o najkrajšiu slovenskú poštovú známku roka 2004“.

V ľavej časti vyžitozostného poštového lístka je viacfarebná prítlač s vyobrazením víťaznej poštovej známky emisie č. 333 – Pltníci na Dunajci, pod ktorou je text „1. miesto v ankete o najkrajšiu slovenskú poštovú známku roka 2004“.

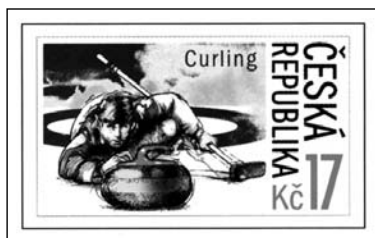
Poštový lístok je vytlačený na bielom papieri gramáže 160 g/m² s hologramom a ofsetom ho vytlačila tlačiareň PROMPT, tlačiareň cenin, a. s., Bratislava.

Z NOVINIEK NAŠICH SUSEDOV

Česká republika

Curling

Prvé zmienky o tejto hre pochádzajú zo 16. stor. zo Škótska. V roku 1838 bol v Edinburgu založený Kráľovský škótsky curlingový klub. Na olympijských hrách videli diváci tento šport už v rokoch 1924 a 1928, a potom až v japonskom Nagane v r. 1998. Český zväz curlingu vznikol v r. 1990 ako občianske združenie nie-

koľkých pražských klubov, mimopražské kluby vznikali až o šesť rokov neskôr. Od r. 1991 sa uskutočňujú majstrovstvá ČR v troch kategóriách a reprezentanti ČR sa zúčastňujú na turnajoch Svetového pohára a majstrovstiev sveta a Európy. Nedávno bola v Prahe 4 dostavaná špecializovaná, komplexne bezbariérová curlingová hala, ktorá spĺňa ná-

ročné a špecifické kritériá tejto hry. Na známke je zobrazený ležiaci hráč (curler) s metličkou v ruke, sledujúci vrhnutý kameň.

Známku hodnoty 17 Kč rozmerov 40 x 23 mm navrhol Zdeněk Netopil a vyryl Miloš Ondráček. Vytlačená bola rotačnou ocelotlačou v kombinácii s hĺbkotlačou na tlačových listoch s 50 známkami a vydaná bola 12. 10. 2005. Znáмка má kat. č. 0451.

Polsko

Polská pošta 1.9.2005 vydaním známky v hodnote 1,30 zł. pripomenula **80. výročie poľského rozhlasu.**

Rádioprijímač, vo svojich počiatkoch nazývaný aj bezdrôtový telegraf, vynášiel koncom 90. rokov 19. stor. taliansky fyzik Guglielmo Marconi. Rozvoj techniky v 20. rokoch umožnil šírenie rozhlasových vln a rozhlas sa dostal do miliónov domácností. Vysielanie poľského rozhlasu sa začalo 18. 8. 1925. Do roku 1939 bolo v Poľsku 10 rozhlasových staníc, ktoré boli počas II. svetovej vojny zničené. Po vojne sa rozhlas opäť začal rozvíjať a vzniklo veľa nezávadnutelných rozhlasových programov, ktoré mali veľa

verných poslucháčov. Do čias rozšírenia televízie bol rozhlas najdôležitejším zdrojom informácií. Znáмку navrhla Maria Dziekanska, vytlačená bola ofsetom v hárkoch s 20 kusmi známok.

V dňoch 23. 9. až 24. 10. 2005 sa v koncertných sálach Národnej filharmónie vo Varšave uskutočnila **15. medzinárodná klavírna súťaž F. Chopina.** Súťaž má bohatú tradíciu a získala si aj významné meno vo svete. Prvýkrát sa uskutočnila v roku 1927 na počesť slávneho poľského rodáka Fryderyka Chopina a jej iniciátorom bol prof. J. Żurawlew, poľský klavirista, pedagóg a skladateľ. Súťaž sa poriadka každých päť rokov a zaznievajú na nej nezabudnuteľné diela veľkého skladateľa valčíkov, polonéz či mazuriek a mnohým mladým umelcom otvorila brány do sveta.

Známku hodnoty 2,20 zł. navrhla Maria Dziekanska, vytlačená bola ofsetom v hárkoch so štyrmi známkami v náklade 800 000 kusov (200 000 hárkov) a Poľska

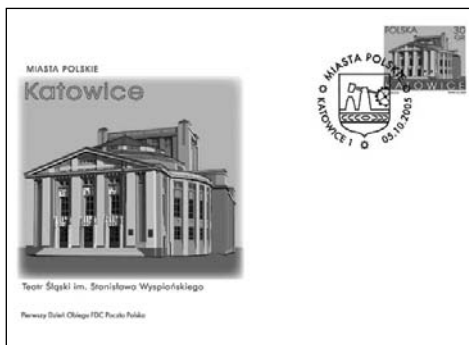
pošta ju vydala 16. 9. 2005. Na známke je portrét F. Chopina na pozadí s notovým záznamom jednej z jeho skladieb. Na hárčeku je aj faksimile jeho podpisu.

Polská pošta pokračuje vo vydávaní známok v emisnom rade Polské mestá a 5. 10. 2005 predstavila na známke mesto **Katovice**. Znáмка má nominálnu

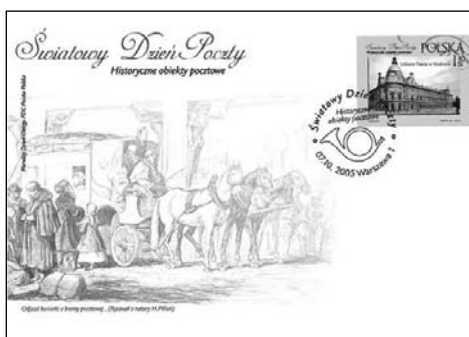
hodnotu 30 gr., jej autorkou je M. Dziekanska. Vytlačená bola hĺbkotlačou v mnohomiliónovom náklade na listoch so 100 známkami. Na FDC je motív známky.

9. október – **Svetový deň pošty** Poľská pošta pripomenula 7. 10. 2005 vydaním známky hodnoty 1,30 zł. s námetom historických poštových objektov. Na známke je budova hlavnej pošty v Krakove podľa návrhu M. Blaz-

kovej. Znáмка bola vytlačená ofsetom na listoch s 20 známkami v náklade 500 000 ks. Kresba na obálke prvého dňa dopĺňa historické súvislosti s dopravovaním pošty.

60. výročie založenia OSN pripomenula Poľská pošta 14. 10. 2005 vydaním známky s nominálnou hodnotou 2,20 zł. Organizácia spojených národov vznikla na základe Charty Spojených národov podpísanej 26. júna 1945 v San Francisku. Jej realizácia sa preniesla

do života 24. októbra 1945, keď bol v New Yorku otvorené jej stále sídlo. OSN má najdôležitejšie výkonné orgány Valné zhromaždenie a Bezpečnostnú radu. Poľsko podpísalo akt prístúpenia do OSN 16. 10. 1945. V súčasnosti je v OSN 191 krajín celého sveta.

Na vydanej známke je časť plagátu, ktorý získal 1. miesto v súťaži pod názvom „My ľud zjednotených národov – 60 rokov medzinárodnej spolupráce“. Kresba symbolizuje spoložitie rôznych rás a národov. Kresba je zakomponovaná aj na obálku prvého dňa.

Známku navrhli M.Blažków a A.Wasik a bola vytlačená ofsetom na listoch so 16 známkami v náklade 500 000 ks.

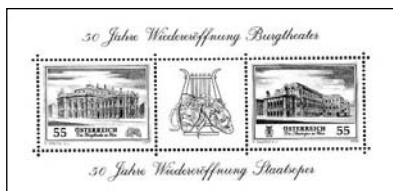
Rakúsko

Viedenská štátna opera je jedným z najvýznamnejších operných domov sveta, viedenské Zámocké divadlo je uznávanou európskou činohernou scénou. V roku 2005 obe významné divadelné scény slávia **50. výročie znovuoživenia** po ich zničení v druhej svetovej vojne. Pôvodne bola viedenská opera otvorená 25. 5. 1869 a Zámocké divadlo 14. 10. 1888. K veľkému poškodeniu oboch budov došlo až tesne pred skončením vojny, počas bombardovania mesta 12. marca 1945.

Trvalo desať rokov, pokiaľ sa obe divadelné budovy zrekonštruovali a opätovne uviedli do prevádzky. Bolo to v roku 1955, v ktorom bola podpísaná Štátna zmluva (15. mája), ktorou Rakúsko získalo nezávislosť. Zámocké divadlo bolo slávnostne otvorené 15.10.1955. Vieden-

ská štátna opera sa slávnostne uviedla 5.11.1955 predstavením Beethovenovho Fidelia, keď ako prvý priamy prenos vysielala tento operný večer rakúska televízia.

Hárček vydaný pri tejto príležitosti 25. 10. 2005 obsahuje dve známky s nominálnymi hodnotami 0,55 €, ktorých obrazová časť vychádza zo známok vydaných v roku 1955 k otvoreniu oboch scén (Mi. č. 1020-1021)

a usporiadanie hárčeka nápadne pripomína hárček vydaný k 200. výročiu Zámockého divadla z roku 1976 (Mi. 1507-1508). Hárček bol vytlačený trojfarebnou oceľotlačou v náklade 500 000 kusov.

Techniku kruhových obrazov vynášiel v 18. storočí a zároveň realizoval jeden írsky maliar v r. 1787 v Edinburgu. Panoramatické obrazy, ktoré dosahovali výšku až 15 m a šírku aj viac ako 100 m, boli v 19. storočí veľmi obľúbené, pretože často predstavovali jedinou možnosť vidieť cudzie mestá a krajiny. Ich význam sa však následkom spoločenských zmien a prudkým nástupom techniky, fotografie a filmu postupne strácal.

Sattler-panoráma predstavuje uzavretý obraz mesta Salzburg a okolitej krajiny s veľkou topografickou presnosťou. Obraz sa nachádza v priestoroch salzburškého múzea Carolino Augusteum. Má výšku 4,86 m a dĺžku po obvode takmer 26 m. Autor Johann Michael Sattler (1786-1847) študoval na Viedenskej akadémii a od roku 1819 pracoval v Salzburgu. Myšlienka vytvorenia panoramatického obrazu mesta s okolím pravdepodobne pochádzala priamo od cisára Františka I. Maliar začal s prácou v roku 1824 a v roku 1829 bol obraz predstavený verejnosti. Umelcov syn Hubert Sattler v roku 1870 venoval obraz mestu Salzburg.

Hárček, v ktorom sú perforáciou vytvorené dve známky s nominálnymi hodnotami 1,25 € podľa návrhu P. Sinawehla v ryteckom prepise W. Seidla, bol vytlačený kombinovanou technikou a vydaný 26. 10. 2005 v náklade 350 000 kusov. (pripravil -pem-)

Výsledky ankety o najkrajšiu slovenskú poštovú známku a najkrajšiu príležitostnú poštovú pečiatku roka 2004

Dňa 7. októbra 2005 sa v Poľskom inštitúte v Bratislave uskutočnilo slávnostné vyhlásenie verejnej ankety o najkrajšiu slovenskú poštovú známku a najkrajšiu príležitostnú poštovú pečiatku roka 2004, ktorej vyhlasovateľmi boli Zväz slovenských filatelistov, Slovenská pošta, a. s., v spolupráci s redakciami Spravodajcu ZSF a redakciami časopisov Zberateľ, Filatelie a Poštové zvesti.

Do ankety o najkrajšiu slovenskú poštovú známku roka 2004, ktorú vyhodnotil Zväz slovenských filatelistov, prišlo celkom 1 373 platných hlasovacích lístkov.

Prvé miesto získala známka č. 333 **Pitníci na Dunajci** (21 Sk), vydaná 3. 9. 2004 ako spoločné slovensko-poľské vydanie, podľa

návrhu poľského výtvarníka J. Brodowskeho. Znáмка získala 374 hlasov (27,24 %), z toho 113 z Českej republiky.

Na druhom mieste s počtom hlasov

247 (18 %, z toho 141 z ČR) sa umiestnila známka č. 335 z emisného radu **Umenie** – J. Bogdan: **Zápas kohútov** (33 Sk), v grafickej úprave a jednofarebnej rytine Františka Horniaka.

Tretie miesto obsadila známka z emisného radu Krásky našej vlasti – **Svadobné kroje**, známka č. 323, **Ženský kroj z Paty** (28 Sk), ktorá získala 142 hlasov (10,34 %), z toho 29 z ČR. Autorkou výtvarného návrhu známky je K. Ševellová-Šuteková.

Štvrté miesto s počtom hlasom 108 (z toho 26 z ČR) získala známka č. 334 Rímske légie v Trenčíne, piate miesto získala známka č. 336 z emisného radu Umenie – J. Jakoby: Don Quijote s 93 hlasmi (54 z ČR) a na šiestom mieste skončila známka č. 327 Deduško z Večernička podľa kresby K. Minichovej v grafickej úprave L. Čapka. Znáмка získala 61 hlasov, z nich 15 z ČR.

Z 1373 platných hlasov, ktoré prišli do ankety, bolo 841 zo Slovenska, 524 z Českej republiky a 8 hlasov prišlo z iných krajín.

Na slávnostnom vyhlasovaní výsledkov ankety sa zúčastnil aj autor víťaznej známky, poľský výtvarník J. Brodowski, ktorý v rámci autogramiády poslal pozdrav čitateľom Zberateľa.

V ankete o najkrajšiu ručnú príležitostnú poštovú pečiatku používanú na Slovensku v roku 2004 hlasovalo 132 účastníkov. Z nich 37 hlasov dostala a prvé miesto získala pečiatka Pitníci na Dunajci s domicilom Červený kláštor, 3. 9. 2004, ktorú autor-sky navrhol Štefan Kubovič.

Príležitostná poštová pečiatka k 65. výročiu smrti M. R. Štefánika s domicilom Brezová pod Bradlom, 3. 5. 2004, za 11 anketových hlasov získala striebornú priechku.

Deväť hlasov odovzdaných v ankete pečiatke Lesy Slovenskej republiky – Deň stromu, Čierny Balog, 24. 7. 2004, jej zabezpečili tretie miesto.

Účastníci ankety dostanú príležitostný poštový lístok s prítlačou najkrajšej známky.

Na slávnostnom vyhlásení výsledkov ankety sa zúčastnili zástupcovia Slovenskej pošty, a. s., Zväzu slovenských filatelistov a okrem autora víťaznej známky, J. Brodowskeho, aj viacerí naši výtvarníci. **-pem-**

Aký bude časopis ZBERATEĽ v roku 2006?

INFORMÁCIE O XII. ROČNÍKU ČASOPISU ZBERATEĽ A MOŽNOSTIACH JEHO PREDPLATENIA

ZBERATEĽ 2006

Časopis Zberateľ bude aj v roku 2006 vychádzať ako mesačník v doterajšej úprave a formáte A 5, v celkovom rozsahu 52 strán (vrátane 8 strán prílohy) + 4 strany farebnej obálky. Jeho cena bude **55 Sk za jeden výťažok**, všetkých 12 čísel ročníka 2006 bude stáť **660 Sk**. **Pre predplatiteľov** bude však cena **rovnaká ako v tomto roku**, to znamená, že **celoročné predplatné** bude **550 Sk**, teda predplatitelia za cenu 10 čísel dostanú celý ročník, spolu 12 čísel. Celoročné predplatné bude pre predplatiteľov ešte výhodnejšie ako vlani, t. zn. o 110 korún lacnejšie (pri predplatnom cena jedného výťažku vychádza na 45,80 Sk). Predplatiteľom časopisu aj v roku 2006 vydavateľ poskytne tradičné výhody:

■ **Zlavy** na tovar zakúpený v predajni alebo v rámci zásielkovej služby vo výške 5%.

■ **Bezplatnú inzerciu** v rozsahu 5 riadkov v každom čísle časopisu.

■ **Bezplatné uverejňovanie informácií** o výmenných schôdkach, klubových stretnutiach, výstavách a podobných podujatiach.

K časopisu Zberateľ budú aj v budúcom roku vydané dve prílohy. **Katalóg poštových známok a celín SLOVENSKO 2005** vyjde ako samostatná príloha a dostanú ho všetci predplatitelia. **Katalóg 18. písomnej aukcie firmy Zberateľ** bude tvoriť vnútornú prílohu časopisu.

PREDPLATNÉ S VÝHRAMI

K dnešnému číslu časopisu prikladáme aj zloženku na predplatné Zberatelya na rok 2006. Úhradu predplatného však možno vykonať aj inak (bankovým prevodom, informácia je na str. 2). V každom prípade prosíme v „Správe pre prijímateľa“ uviesť účel platby **PREDPLATNÉ ZBERATEĽA 2006** (550 Sk). Výška predplatného Zberatelya na rok 2006 do Českej republiky, ostatných krajín Európy a zámoria je uvedená v tiráži časopisu.

Vydavateľ aj v tomto roku ocení predplatiteľov, ktorí predplatné časopisu na rok 2006 uhradia včas, a to zaradením do žrebovania o nákupné poukážky na zakúpenie tovaru. **Do žrebovania bude zaradený každý, kto predplatné uhradí do 31. 12. 2005** (rozhodujúci bude dátum pečiatky na zložенke). Z predplatiteľov bude vyžrebovaných 6 výhercov: Jeden získa poukážku v **hodnote 500 Sk**, dvaja poukážku v **hodnote 300 Sk** a traja poukážku v **hodnote 200 Sk**.

PESTRÝ A PRÍŤAŽLIVÝ OBSAH

V obsahu časopisu v roku 2006 nepríde k podstatnejším zmenám, takže sa čitatelia budú môcť stretnúť so všetkými doterajšími obľúbenými rubrikami, vrátane prí-

lohy Zberateľské state, pričom budeme pokračovať aj v súťaži o Kvet Zberatelya - pravda, opäť bude mať trochu inú podobu. Aj naďalej bude dotovaná výhrami – poukážkami na nákup tovaru. Na úspešný seriál Malá škola filatelie nadviaže ďalší – tentokrát z oblasti numizmatiky. Aj pohľad na umelecké stvárnenie našich známok bude pokračovať, avšak z iného uhla nazerania. Samozrejme, že úsilie o skvalitňovanie obsahu časopisu a vzostupný rast jeho úrovne bude pre redakciu aj v roku 2006 prioritnou úlohou. Dúfame, že ju úspešne zvládneme.

SPOLUPRÁCA S AUTORMI

Vydávanie časopisu aj v roku 2006 budeme zabezpečovať na báze dobrovoľných pracovníkov, dopisovateľov a spolupracovníkov. Preto uvítame, ak nám aj v roku 2006 pomôžete napríklad aj tým, že:

■ v dostatočnom predstihu pošlete na uverejnenie správy, aktuálny a informácie. Príjem príspevkov končí okolo 15. predchádzajúceho mesiaca, správy a inzercia 18. (20. sa časopis redakčne uzatvára a pripravuje na vytlačenie),

■ listy budú písané čitateľne, osobitne mená a priezviská, dátumy a cudzie slová – aby nedošlo k ich skomoleniu,

■ listy na firmu a redakciu pošlete spolu v jednej obálke, ale každý osobitne na samostatnom papieri,

■ príspevky pošlete e-mailom (vo formáte WORD) alebo poskytnete na diskete, či na CD-nosiči,

■ obrazové prílohy zapožičiate v origináli alebo pošlete kvalitné reprodukcie, či e-mailom spracované v bitovej forme v nekomprimovanom móde vo formáte **BMP** s optimálnou rozlišovacou schopnosťou (cca 300 dpi). Redakcia má povinnosť články apretovať a vyhradzuje si právo aj na ich úpravu prípadne na skrátenie (do vecného znenia inzerátov redakcia nezasahuje).

DO VIENKA ROKA 2006

Aj na budúci rok bude záležať na aktivite prispievateľov i na príľive nových spolupracovníkov, ktorí budú ochotní podieľať sa na tvorbe časopisu. Jedenástočné vydávanie vyprofiloval časopis do podoby, ktorá s nadobudnutými skúsenosťami poskytuje predpoklady úspešného pokračovania vychádzania časopisu aj v jeho XII. ročníku. Inými slovami, redakcia sa bude pridrižovať všetkého, čo sa osvedčilo, čo získalo dobrý ohlas čitateľov a čo zodpovedá trvalému krédu časopisu - na stránkach Zberatelya prezentovať zberateľstvo ako ušľachtilú, kultúrnu a spoločensky uznávanú činnosť. Súčasne však chceme mať dvere otvorené pre všetko nové, nebať sa ísť nevyčodenými cestičkami a podporovať iniciatívy smerujúce k modernému poňatiu zberateľstva.

Redakcia.

Tridsať rokov organizovanej filatelie v Trebišove

S časom sa na rozdiel od ľudí nedá spraviť nič. Na Slovensku budú pomaly stačiť prsty na jednej ruke, ak by sme chceli spočítať kluby filatelistov, ktoré sa aktívne rozvíjajú. Dnes aj podľa mojich skúseností môžeme konštatovať, že pokiaľ bola filatelia „socialistická“, tak sa rozvíjala, a tá dnešná, demokratická, doslova chradne. Príčin je viac, mnohé sme si spôsobili sami. Rady členov sú značne postriebrené a získak mladých záujemcov sa nedarí ani samotným pedagógom – filatelistom. Ale „známkarenie“ nespasia kádre, ale iba rozum.

Preto neostáva nič iné, len pri tomto trebišovskom výročí krátko zaspomínať na prvé hodené kameňky dvoma Andrejmi – Károlyim a Sčensným. Žiaľ, ten prvý už dávnejšie opustil jednu z najušľachtilejších záľub ako jediný nositeľ Zlatého čestného odznaku južného Zemplína. Za tri desaťročia klub usporiadal 20 výstav rôzneho typu a stupňa. V najlepších rokoch mal do 160 členov, dnes okolo 17. Výrazne dominovali výstavy okres-

Ako nám po prvej informácii oznámil autor príspevku, známy tvorca filakoláží (je nimi ilustrovaný aj jeho príspevok), na počesť trebišovského jubilea pripravil už svoju tretiu samostatnú výstavu. Výstava, ktorá sa od 6. októbra do 11. decembra 2005 koná tiež vo Vlastivednom múzeu v Trebišove, tvorí výber z jeho vyše 750 prác na témy Pocta umelcom vystavujúcich v Trebišove, Filakarikatúry a vlastná Karikatúra postrehu, ktorá mapuje našu najsúčasnejšiu súčasnosť a v ktorej, ako autor uvádza, „je humoru až do vykrvácania myšlienok“. Autor pozýva na výstavu všetkých priaznivcov filatelie, sprostredkovaného humoru a zaujímavých inšpirácií podnietených známkami. (red.)

né, oblastné a krajské, na ktorých dali o sebe vedieť aj domáci. Vari najviac MUDr. Jaroslav Danč svojou málokde vidanou anglickou klasikou. Dnes sa už celkom iste nebudú víťazi jednotlivých kategórií dekorovať pamätnými medailami, ako to bolo počas trebišovských výstav aj na počesť 150. výročia Sedliackeho povstania na východnom Slovensku.

Súčasná trebišovská filatelia vstáva z pahrieb, ktoré rozdučkal v prvom rade PhDr. Juraj Žadanský, ktorý doslova pritúliť členov klubu pod „svoje krídla“ Vlastivedného múzea. Trebišovskí filatelisti tak na počesť svojho jubilea mohli pripraviť propagačnú výstavu, ktorá sa konala od 21.9. do 16.10.2005 vo Vlastivednom múzeu. Nezabudli pritom ani na deti, pre ktoré pripravili „disnyovské“ rozprávky na známkach. Preto treba poďakovať všetkým trebišovským filatelistom, zvlášť tým, čo vydržali a udržujú záujem o najmenšie umelecké skvosty.

Ludo Visokay

Vlastivedné múzeum v Trebišove

Ludo VISOKAY

Karikatúra postrehu
Filakarikatúra

6. október - 11. december 2005

Visokay

MALÁ ŠKOLA FILATELIE (23)

PRE MLADÝCH AJ SKÔR NARODENÝCH

Štefan J. Pliško

Naše minulomesačné putovanie sa skončilo v mieste, v ktorom sme sa zoznámili so všeobecnými zásadami uplatňovanými pri úprave zbierky. Dnešná cesta by mala pomôcť premietnuť vlastné zberateľské zámery do ich konkrétnej podoby. Ak sme sa rozhodli, že na začiatok si zostavíme generálnu zbierku, tak iste použijeme albumové listy ponúkané filatelistickými obchodníkmi. V prípade záujmu o zostavenie zbierky na zvolený námet alebo tému, najvhodnejšia je vlastná úprava zbierky, tá je však závislá od druhu a rozsahu zbierky. Musíme sa však rozhodnúť, či do zbierky budeme zaradovať známky svieže (nepoužité) alebo známky pečiatkované. Zbierka by mala totiž obsahovať len známky rovnakého druhu. Stáva sa však, že v niektorých prípadoch sú jedna alebo viac známok zvoleného druhu cenovo alebo inak nedostupné, a vtedy musíme túto zásadu porušiť. To môže často nastať aj pri tvorbe špecializovanej zbierky, keď sa určitá odchýlka alebo zaujímavosť vyskytuje len v odlišnom druhu. V zásade sa však snažíme bežne dostupný materiál do zbierky zaradiť len v bezchybnej kvalite. Teda strihané známky s dostatočne širokými okrajmi alebo známky s neporušeným zúbkovaním.

Ak sa rozhodneme známky a iný filatelistický materiál upevňovať na albumové listy, svieže známky zásadne vkládáme do havidiiek, pečiatkované môžeme upevniť pomocou filatelistických nálepiek. Ak použijeme albumové listy

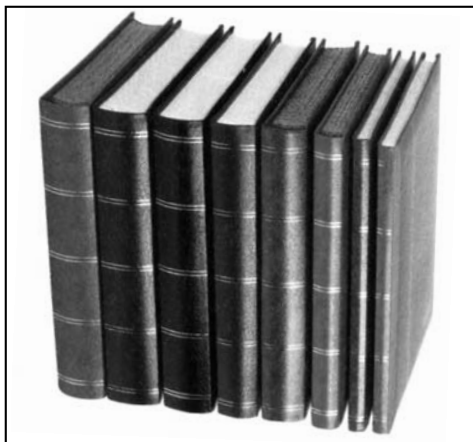
podľa vlastného návrhu, napr. na špecializovanú zbierku, možno jednotlivé filatelistické materiály doplniť vlastnými opismi týkajúcich sa odchylok farieb, zúbkovania, papiera, lepu atď.

Pri tvorbe námetových a dokumentárnych zbierok sú opisy výhodnou pomôckou, ktoré ozrejmujú a rozširujú námetové alebo poštovohistorické súvislosti. A to najmä v prípadoch, ak sa v nich vyskytuje aj iný ako známkový materiál. Na upevňovanie celín a celistvosti však nie je vhodné používať známe fotorožky, pretože zanechávajú na rohoch nežiaduce odtlačky. Opisy možno vyhotoviť klasickými pomôckami alebo v súčasnosti ich uľahčí aj výpočtová technika.

Až takto upravené listy tvoria vlastnú zbierku, ktorú ukladáme do ochranných obalov, perových dosiek, zakladačov, škatúl a pod. Mnohí zberatelia umiestňujú na začiatok zbierky titulný, prípadne aj úvodný list. Úprava titulného listu je prejavom vzťahu k predmetu zberateľského záujmu. Niekomu postačí len názov známkovej krajiny, prípadne zvoleného námetu, iný si ho doplní vhodnou kresbou, fotografiou a vlastným menom. Úvodný list je určitým libretom či scenárom, inými slovami písomným vyjadrením zámeru, ktorý chce zberateľ dosiah-

Rôzna úprava albumových listov

nuf. Tento list je dôležitou súčasťou výstavného exponátu.

Zbierke, ktorej zostaveniu sme venovali veľa času, musíme venovať i naďalej pozornosť. Ide najmä o jej uloženie. Zásobníky, albumy, prípadne perové dosky, krúžkové zakladače alebo jednoduché škatule musia byť uložené zásadne **stojato, vedľa seba**, a nie na sebe, pretože vzájomným tlakom by sa mohli znehodnotiť najmä svieže známky. Prostredie, v ktorom sa zbierka nachádza by malo byť suché, nevystavené teplu ani slnečnému žiareniu. A dôležité je tiež z času na čas jednotlivé albumy prelistovať, a to nielen z dôvodu, aby sme sa pokochali na svojich „pokladoch“.

Pomocníkom na ceste za poznaním krás filatelie a pri budovaní zbierky je aj odborná literatúra. Táto je ľudovo povedané „studnicou múdrosti“, a preto neváhajme do nej aj hlbšie načítať. Z jej zdrojov, medzi ktoré patria zberateľské a špecializované katalógy, odborné, najmä monografické diela a neposlednom rade aj časopisy, môžeme čerpať veľa zaujímavých poučení a množstvo cenných informácií. Sú to ukazovatele smeru, ktoré nás sprevádzajú prakticky od samotného vzniku filatelie.

Dnešné katalógy, tak ako ich poznáme, vznikli z pôvodných zoznamov ponúkaných známok jednotlivými obchodníkmi. Prvý katalóg vydal v roku 1861 v Štrasburgu Berger-Levrant v rozsahu 10 litograficky tlačených strán bez vyobrazení. Úmerne so vzrastajúcim záujmom o zbieranie známok sa zdokonaľoval aj rozsah, obsah a počet vydávaných katalógov. V súčasnosti podľa zamerania poznáme katalógy generálne, špecializované, námetové, katalógy celín, celistvostí a pod. Katalógy opisujú a oceňujú predmety zberateľského záujmu buď len jednotlivých krajín, skupiny krajín (napr. škandinávskych), kontinentov, prípadne vybraných námetov (napr. kozmos, flóra, šport). Medzi najznámejšie katalógy, s ktorými sa stretávame, patria MICHEL, ZUMSTEIN, YVERT, SCOTT, STANLEY-GIBBONS. U nás okrem katalógu

ZSF (známky a ďalšie predmety filatelického záujmu Slovenska), je najpoužívanejším katalógom MICHEL, ktorý sa vo viacerých zväzkoch vydáva v Nemecku.

Ďalším ukazovateľom smeru sú odborné publikácie, ktoré sa zaoberajú rozborom určitej oblasti zberateľského záujmu a jej spracovaním v uzatvorenom celku. Takými sú najmä monografie. U nás je takýmto dielom veľkorýso pojatá Monografia československých známok, z ktorej zatiaľ aj s autorským príspevom slovenských zberateľov vyšlo už 10 zväzkov. Rozšírenými publikáciami sú aj odborne spracované súhrny všeobecných poznatkov bez špecifického ohraničenia. Takými sú encyklopédie, lexikóny, tematické príručky. Zo starších diel tohto druhu si zaslúži povšimnutie Veľký lexikón filatelie, ktorý bol vydaný v Nemecku v roku 1923.

Medzery v literatúre tohto druhu vypĺňala aj edícia Filatelistické state, vydávaná ZSF, a Filatelistické príručky, vydávané českým zväzom filatelistov. Niemenej dôležitú úlohu, najmä pokiaľ ide o aktuálnosť informácií prinášajú filatelistické časopisy. Prvý filatelistický časopis začal vychádzať 15.12.1862 vo Veľkej Británii pod názvom The Monthly Advertiser (Mesačný oznamovateľ), v roku 1863 to bol Magazin für Briefmarkensammler a postupne ďalšie. Prvé časopisy nemali dlhý život, výnimkou je švajčiarsky Schweizer Briefmarken Zeitung, ktorý od roku 1888 vychádza podnes. V roku 1896 vyšiel v Prahe Český filatelista. Prvý slovenský filatelis-

So známkami manipulujeme zásadne pinzetou.

tický časopis Slovenský filatelista vyšiel 15.10.1939, i keď predtým vychádzalo na Slovensku niekoľko maďarských alebo nemeckých časopisov, z ktorých nemecký DONAUPOST vychádzal v Bratislave nepretržite od roku 1916 do 1942.

Keď sme sa v našom putovaní za tajomstvami a krásami filatelie dostali až sem, určite zistíme, že ťažko je začať, ešte ťažšie pokračovať, ale najťažšie je vydržať na ceste, keď môžeme zároveň zvolat: Už som filatelista!

Stačí nám to? Niekomu áno, niekomu nie, pretože jedna vec je cieľ dosiahnuť a druhá je zdokonaľovať to, čo sme dosiahli. A teda putovanie môže pokračovať. ■

**MAĽÉ OKIENKO
TELEKARTISTU**
 /91/
**RUBRIKA PRE ZBERATEĽOV
TELEFÓNNYCH KARIET**
 Marian Jobek

Ďalšie puzzle z TK z niektorých európskych krajín

V minulosti som sa niekoľkokrát zmienil o puzzle z TK, ktoré vydali viaceré európske krajiny (pozri napr. MOT č. 34, 35, 37, 40, 41, 67, 74, 78 a 80). Naposledy skoro pred rokom. Napriek tomu, že som už vtedy konštatoval, že puzzle z TK vydali nielen tzv. vyspelé krajiny Európy, ale aj také, o ktorých by sme to na prvý pohľad nepredpokladali (napr. Bielorusko a najnovšie Rumunsko), stále platí, že Slovak Telecom ako dominantný operátor v Slovenskej republike sa ešte na vydanie puzzle z číповých TK „nezmohol“.

Dnes by som chcel predstaviť niektoré puzzle, ktoré sa mi v poslednom období dostali do rúk.

Z nich by som najprv spomenul portugalské puzzle, ktoré som už poznal z obrázkov dlhé roky, ale som ho nevlasťnil. Podarilo sa mi to až v tomto období. Ide o 6 kusové puzzle z číповých prívatných TK z mája roku 1995. Číslované Puzzle číslované na obrázkovej strane od 1 po 6 vydala portugalská oficiálna telekomunikačná spoločnosť Portugal Telecom v náklade po 13 000 ks s názvom „Jardim Zoológico“ (Zoologická záhrada). Puzzle majú jednotný dizajn a po zložení majú z číповej strany zelený podklad (2 x 3 ks). Na číповej strane je na každej karte farebná kontúra kresby zvieratá, ktoré je na

druhej strane TK aj vyobrazené. Na karte s číslom 1 je vyobrazený delfín (portugalský názov Golfinho, latinský názov Tursiops Truncatus), číslo 2 má nosorožec (Rino-

ceronte alebo Ceratotherium Simum Simum), s číslom 3 je vyobrazený klokan (Canguru alebo Macropus rufogriseus), s číslom 4 je pštros (Avestruz alebo Struthio Camelus Massaicus), číslo 5 má vyobrazený vták tukan (Tucano alebo Ramphastos Toco) a nakoniec s číslom 6 je vyobrazený polárny medveď (Urso Polar alebo Ursus Maritimus-obr.). Všetky karty z puzzle majú rovnaký počet jednotiek, a to po 50.

Ďalším puzzle sú 2 vodorovne položené verejné TK z Nemecka, ktoré vytvárajú obraz života predhistorických zvierat. Obe karty majú jednotný dizajn, boli vydané v roku 2002 s platnosťou do júna 2005. Na ľavom obrázku puzzle z TK je vyobrazený Tyrannosaurus rex (obr. na 2. str. obálky). Z číповej strany sa dozvieme, že karta mala pôvodnú nominálnu hodnotu 10 eur a má číselné označenie PD 8 02 (kategória PD 8 02 znamená, že karta je vydaná v poradí ako číslo 8 v roku 2002 a nemá definitívny náklad, t. zn. je možná dotlač). Ďalej

sa dočítame, že Tyrannosaurus rex žil v období, ktoré sa geologicky nazýva krieda, (čo je najmladšia časť druhohôr, ktorá nasleduje po jure a predchádza do tretohôr), pričom to bol mäsožravec, ktorý dosahoval dĺžku 14 metrov a hmotnosť cca 5 000 kg. Na pravom obrázku puzzle z TK je Diplodocus (obr. – známy aj z vyobrazenia na českej verejnej TK C 41 z roku 1994). Z číповej strany sa dozvieme, že karta mala pôvodnú nominálnu hodnotu 5 eur a má číselné označenie PD 9 02 (vysvetlenie ako pri karte PD 8 02). Ďalej sa dočítame, že Diplodocus žil v období, ktoré sa geologicky nazýva jura, (čo je stredná časť druhohôr, ktorá nasleduje po triase a predchádza kriede), pričom to bol bylinožravec, ktorý dosahoval dĺžku 27 metrov a hmotnosť cca 10 000 kg.

Ďalším zaujímavým puzzle sú 4 TK na prvom mne známom puzzle verejných TK z Rumunska, ktoré vytvárajú detailný obraz červeného, čiastočne rozkvitnutého kvetu medzi listím. Všetky 4 TK majú jednotný dizajn. Karty boli vydané v roku 2005 s rôznou dobou platnosti (1. apríla 2007 až 01. júna 2007), každá z nich má hodnotu po 100 000 lei starých alebo 10 lei nových. Nečíslované puzzle vydala rumunská oficiálna telekomuni-

kačná spoločnosť Romtelecom. TK Podľa informácií od rumunských zberateľov náklad puzzle je po 500 000 ks (v minulosti bolo zvykom, že Romtelecom udával priamo na TK aj oficiálny náklad TK). Každá karta puzzle

má na čipovej strane iný obrázok kvetiny. K puzzle patrí aj samostatná TK, na ktorej na obrazovej strane je celé puzzle spolu. Na čipovej strane samostatnej TK sú obrázky všetkých kvetín, ktoré sú postupne vyobrazené na jednotlivých TK z puzzle (obr.). Technické údaje o tejto samostatnej karte sú rovnaké ako pri TK z puzzle.

Nemenej zaujímavým puzzle sú 3 verejné TK z Holandska, ktoré vytvárajú obraz nielen holandskej vlajky, ale je to súčasne aj prvé holandské slovacikum a niekoľkonásobné bohemikum. TK položené vodorovne z čipovej strany od vrchu smerom dolu majú dizajn v poradí červená, biela a modrá, s výnimkou úzkeho, zvislého, asi 8,5 mm pásu medzi ľavým zvislým okrajom TK a čipom. Na tomto úzkom mieste sú vyobrazené rôzne vlajky, pričom na karte s červenou a bielou farbou je vyobrazená česká vlajka, čo považujeme za bohemikum. Všetky 3 TK majú jednotný dizajn. Karty boli vydané v roku 2005 s dobou platnosti do 1. júla 2007, pričom TK s farbou červenou má nominálnu hodnotu 10 eur a zostávajúce 2 TK po 5 eur. Nečíslované puzzle vydala holandská oficiálna telekomunikačná spoločnosť KPN. Náklad puzzle TK podľa informácií od holandských zberateľov je po 200 000 ks (ani v minulosti nebolo zvykom na holandských TK uvádzať aj oficiálny náklad). Každá karta z puzzle má na obrazovej strane niekoľko desiatok vlajok. Na karte, ktorá je z čipovej strany modrej farby, je v pravom dolnom rohu vyobrazená slovenská vlajka, čo považujeme za slovacikum. Pre zaujímavosť „susednou“ vlajkou vľavo je vlajka Nepálu a nad našou vlajkou je vlajka Grécka. Na karte, ktorá má z čipovej strany červenú farbu, v strede medzi vlajkami bližšie k dolnému okraju, je vyobrazená opäť česká vlajka, čo považujeme za tretie bohemikum.

Spracoval: **mjobek**

PREHLÁD PRÍLEŽITOSTNÝCH PEČIATOK október - november 2005

dátum, domicil,
text pečiatky, autor, farba

■ 7. 10. 2005 Zvolen 1: **SVETOVÝ DEŇ POŠTY** • Fr. Horniak • čierna

■ 8. 10. 2005 Tvrdosovce: **300 ROKOV POŠTY / TARDOSKEDD / 300 ÉVES A POSTA** • L. Hudec • čierna

■ 24. 10. 2005 Bratislava 1: **EKOTOPFILM 2005** • Fr. Horniak • čierna

■ 29. až 31. 10.2005 Bratislava 1: **BIENÁLE ILUSTRÁCIÍ BRATISLAVA** • Fr. Horniak • čierna

■ 6. 11. 2005 Bošáca / Zemianske Podhradie, 10. 11. 2005 Trenčín 1: **ROK LUDOVÍTA ŠTÚRA / 1815 – 1856** (s opraveným rokom úmrtia) • J. Masárová, J. Korený • čierna

■ 24. 11. 2005 Rajec: **VIANOČNÁ POŠTA** • modrá

Príležitostné ruské R- a V- nálepky

V poštových pravidlách bývalého Sovietskeho zväzu mali, ale aj v dnešnej Ruskej federácii majú, svoje významné miesto aj nálepky a pečiatky, ktoré v poštovej prevádzke plnia registračnú funkciu pri zapísaných zásielkach poštových lístkov, listov a cenných listov. V praxi ruskej pošty sú nálepky na doporučené zásielky používané výnimočne a absolútna väčšina doporučených zásielok má túto službu vyznačenú na zásielkach pečiatkou. Výhoda pečiatky je v tom, že nie je potrebná tlač nálepiek a na pečiatke sa dopíše len registračné číslo.

Forma takýchto nálepiek alebo pečiatok je stanovená poštovým poriadkom. V ľavej časti nálepky alebo pečiatky je písmeno „З“ („Z“) v azbuke (Заказное = Doporučené) a na cenných zásielkach písmeno „Ц“ („C“) (Ценное = Cenné). Po označení skratky nasleduje písmeno „N“ a miesto na dopísanie registračného poradového čísla a dole pod registračným číslom je uvedený **názov poštového úradu**. Každá pošta má obdobnú pečiatku aj s písmenami „R“ a „V“ pre doporučené a cenné zásielky adresované **do zahraničia**. Rovnako je označenie „N“, ale názov príslušného poštového úradu nie je v azbuke, ale v latinke – vo francúzskom prepise.

K špeciálnym registračným pečiatkam (samozrejme niekedy aj nálepkám) patria aj pečiatky k rôznym príležitostiam. Ruská (sovietska) pošta ich pozná od schválenia v decembri 1924 a už vo februári 1925 bola v Moskve používaná prvá príležitostná registračná poštová pečiatka na Prvej všezväzovej filatelickej výstave s textom: „З N° Moskva, poštové oddelenie pri 1. všezväzovej filatelickej výstave“ (v ruštine, v azbuke) pre vnútroštátne zásielky a rovnaká pečiatka bola „R = N° ...“ – rovnaký text vo francúzštine pre zahraničnú korešpondenciu. Potom nasledovali mnohé ďalšie akcie ako napríklad: Moskva, VDNCH – „Nové na dedine“. Táto registračná pečiatka sa používala na špeciálnom „vzorovom“ poštovom oddelení otvorenom na Všeľzväzovej poľnohospodárskej výstave v rokoch 1939 až 1941 a neskôr, až po vojne, od roku 1954. Filatelistom sú známe tiež doporučené pečiatky poľárnej filatelie, vo francúzštine, z príležitostných pôšt: „Severnyj pól – 4“ ; „Severnyj pól – 5“ a „Sever-

nyj pól – 6“ . Tieto však boli pripravené – vydané len na obchodné účely.

Doporučené pečiatky často používali aj pošty pribaltických štátov, najmä estónsky Tallinn a Tartu, litovský Vilinius, ale aj moldovský Kišioľ. Napríklad poštový úrad v Tallinne v rokoch 1947 a 1950 pripravil pečiatku a prijímal doporučenú poštu s registračnou príležitostnou pečiatkou k tradičnému, v severských pobaltských krajinách populárnemu, speváckemu a tanečnému sviatku.

Doporučené pečiatky boli často používané aj pri príležitosti moskovskej olympiády v roku 1980. Ukrajinské

① *Olympijský oheň na registračnej pečiatke z ukrajinskej Vinice.*

oblastné mesto Vinica a jej mestská pošta 9 pozdravila napríklad doporučenou pečiatkou (obr. 1) príchod štafety s olympijským ohňom do mesta, ktorý z Gréckej Olym-

Základná „séria“ doporučených pečiatok z moskovskej Olympiády.

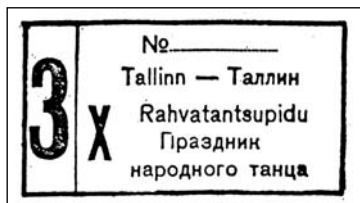
pie cez Vinicu pokračoval do Moskvy. Najväčšiu „úrodu“ doporučených príležitostných pečiatok mala „olympijská“ pošta – Moskva – 602 v Olympijskej dedine (obr. 2). Táto pošta vtedy využívala všetky písmená registračnej pošty v azbuke i latinke: „З“, „Ц“, „R“ a „V“. S písmenami v azbuke „З“ a „Ц“ bol text doporučenej pečiatky v ruštine. Text s latinskými písmenami „R“ a „V“ mal síce text v ruskom jazyku, ale napísaný bol latinskými písmen-

nami. V rámci pošty v Olympijskej dedine pracovalo aj 9 autopôšt, ktoré sa pohybovali po Moskve v rámci športovísk, kde práve prebiehali súťaže v rôznych olympijských športoch. Tieto pohybujúce sa pošty rovnako používali všetky štyri registračné pečiatky na doporučenú korešpondenciu a boli rozlíšené skratkou „ПОС 1 9“ (POS 1 až 9). Koľko variácií tak mohli vzniknúť ?

Medzi júlom 1981 až septembrom 1982 veľkú aktivitu vo vydávaní pečiatok pre registrované poštové zásiel-

Tartu*; na XV. Všeľvázovom filmovom festivale priehradka pošty (Tallin-37) pracovala aj v hoteli Olympia a v kine Kozmos, a vyskytlo sa aj mnoho iných.

Dve registračné poštové pečiatky, jedna v ruštine a druhá v litovčine, slúžili na pošte Vilnius-C v marci

③

Tallinská pečiatka k sviatku národného tanca.

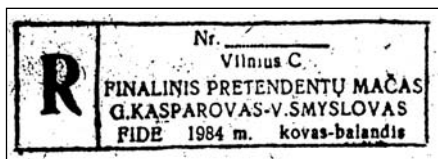
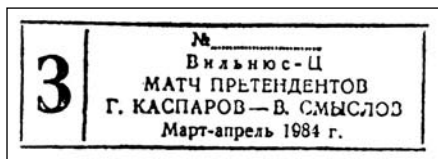
ky preukázala poštová správa Estónskej zväzovej republiky. V tomto období pošta pripravila niekoľko rôznych registračných príležitostných pečiatok. Napríklad

⑥

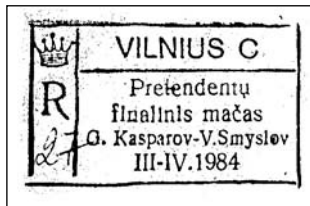
Rekomandačná pečiatka k 100-ročnici estónskej filatelie v Tartu.

k X. sviatku národných tancov priamo v tanečnom amfiteátri (poštová priehradka Tallin-37, obr. 3); k 15. výročiu Tartuského oddelenia VOF (Vsesojuznoe obščestvo filatelistov = Všeľvázová spoločnosť filatelistov) sa používala na filatelistickej výstave v septembri 1981 v meste

④

Doporučené pečiatky k stretnutiu v šachu Kasparov - Smyslov.

⑤

Iný typ R-pečiatky pre cudzinu.

⑦

Rád víťazstva na pečiatke v moldovskom Kišineve.

a apríli 1984, keď tam bolo stretnutie o titul majstra sveta v šachu medzi G. Kasparovom a V. Smyslovom (obr. 4). V roku 1984 bola ešte príležitostná doporučená pečiatka k 275. výročiu Poltavskej bitky na pošte Poltava-8. V roku 1989 filatelistické jubileum, 100-ročnicu estónskej filatelie pri príležitosti filatelistickej výstavy „Pribaltflla – 89“, pripomenula registračná pečiatka opäť v estónskom Tartu (obr. 6).

Posledné známe vydanie registračnej pečiatky za existencie ZSSR bolo v roku 1990, keď pošta Kišinev-12 ju používala so zobrazením najväčšieho štátneho významenia „Rad víťazstva“, pri príležitosti 45. výročia víťazstva vo Veľkej vlasteneckej vojne 1941 – 1945 (obr. 7).

Na záver ešte spomeniem registračné poštové pečiatky na námorných plavidlách, ktoré boli používané na linkách, napríklad Batumi – Odessa, Nikolajev – Odessa (obr. 8) aj inde.

⑧

Ukážka z lodných pôšt.

* Tartu je univerzitné mesto v Estónsku, druhé najväčšie a najvýznamnejšie mesto v krajine

Vladimír Priputen

Architektonické dominanty Bratislavy na medailách

E. Minarovičová – A. Fiala

Od 2. polovice 16. storočia, keď sa Bratislava stala hlavným a korunovačným mestom Uhorska, získala punc aj významného centra s politickou a štátoprávnou mocou. Tento význam mesta našiel odraz aj v umeleckej tvorbe, najmä na ikonografickom znázorňovaní mesta na vedutách, grafických listoch, rytinách a podobne.

Už od 17. storočia sa panoramatický obraz mesta stal obľúbenou témou umelcov, ktorí ho umiestňovali do prírodného rámca, s vyobrazením hradného paláca, jednotlivých ulíc a objektov, a to zo severnej alebo južnej strany.

V našom príspevku sa nebudeme zaoberať znázorňovaním Bratislavy v tvorbe maliarov, grafikov, rytcov a iných umelcov, ale tvorbou medailérskou a na niektorých vybraných medailách priblížime diela známych medailérov, ktorí sa snažili, hoci niekedy iba náznakom a v siluete, zakomponovať na medailách charakteristické stavebné pamiatky Bratislavy.

Medaila, ktorá je predovšetkým miniatúrnym vyobrazením určitej osobnosti alebo udalosti, vnímala architektúru z iného pohľadu. Väčšinou vznikali portrétné medaily, ktoré zobrazovali portrét určitej osoby a jej činy. Stavby, zobrazené na ploche medaily, slúžili hlavne ako doplnujúci prvok, či už v realistickej, idealizovanej alebo alegorickej podobe. Ani sakrálna architektúra nenašla spočiatku svoje uplatnenie v medailérskej tvorbe. Vtedajší autori medailí chápali architektúru ako celok a jednotlivé architektonické objekty na medailách samostatne nezobrazovali.

Iba veľmi okrajove sa venovali umelci znázorňovaniu architektonických pamiatok Bratislavy na korunovačných medailách a žetónoch uhorských kráľov. Vieme, že v Bratislave, v Dóme sv. Martina korunovali od roku 1563 do roku 1830 desať uhorských kráľov, jednu kráľovnu a osem kráľovských manželiek. Pravidelná razba týchto korunovačných

medailí sa skončila v Kremnici roku 1655 a rytie razidiel a razba medailí sa následne presunuli do Viedne. Spoločenskú objednávku v tejto dobe využil Georg Hautsch, rytec v Norimberku v rokoch 1683-1711, ktorý na reverznej strane bratislavskej korunovačnej medaily Jozefa I. z roku 1687 zachytil územie Slovenska a čiastočný pohľad na rannobarokovú Bratislavu s hradom vľavo dole, zo strany dnešnej Petržalky. Panoráma mesta na tejto medaile však nie je dominantným, ale iba doplnujúcim prvkom miesta korunovačie.

Ďalšiu korunovačnú medailu stvárnil v roku 1741 Matej Donner. Je venovaná bratislavskej korunovácii Márie Terézie. Mesto je zachytené pred prestavbou hradu, ktorá začala až v roku 1851. Hrad bol v tomto období, od poslednej prestavby Pálffyho, dobre udržiavaný. Pod hradom je znázornená známa Vydrica a Zuckermendl vo forme radovej zástavby obytných domčekov a Dóm sv. Martina so svojou charakteristickou vežou. K prestavbe veže a západného priečelia Dómu sv. Martina došlo až v rokoch 1764-1766 a jedným z podnetov boli aj časté blesky, ktoré poškodzovali vežu. Návrh F. A. Hillebranta a F. K. Romischa dal veži dnešnú podobu, ktorá sa tak stala sa na dlhé desaťročia jednou z dominant mesta.

Tragédia Bratislavského hradu, požiari, ktorý ho zachvátil 11. mája 1811, nenechala ľahostajných maliarov, sochárov a rytcov v ich umeleckej tvorbe. V 2. polovici 19. storočia vplyvali na medailérsku tvorbu aj politické udalosti s ekonomickými dôsledkami, ktoré spôsobili, že Bratislava stratila svoje vedúce postavenie v Uhorsku. Panoráma Bratislavy sa však po dlhých rokoch objavuje opäť na závesnej mosadznej pamätnej medaile, ktorá bola vydaná pri príležitosti Krajinského zjazdu hasičov v roku

Korunovačná medaila Márie Terézie z roku 1741, M. Donner, reverz

Medaila k 20. výročiu podpísania ústavného zákona o čl. federácii, 1988, L. Snopek, reverz

1880. Na reverznej strane je umiestnený pohľad na Bratislavu s dominantou hradu a mosta s nábrežím. Medaila nie je sig-novaná a jej priemer je 33,5 mm (obr. v záhlaví).

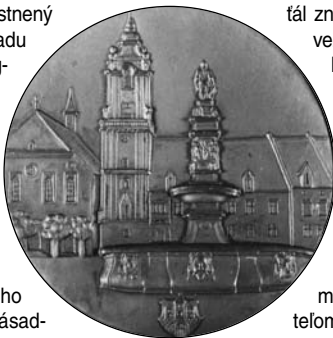
Vznikom Československej republiky v roku 1918 sa vytvorilo aj priaznivé ekonomické zázemie pre kultúrny vývoj Slovenska. Tiež Bratislava a jej stavebné premeny sa odzrkadľovali v medailérskej tvorbe.

Postupná asanácia bratislavského Podhradia v 50. a 60. rokoch mala zásad-ný vplyv aj na znázorňovanie mesta v tvorbe medailérov. Ustálená podoba Bratislavy z pohľadu južnej petržalskej strany, na ktorú si zvykli celé generácie jej obyvateľov, sa už nedala verne realizovať. K zmene od pôvodných, dovtedy ustálených noriem, napo-mohli aj rekonštrukcia Bratislavského hradu, výstavba mosta cez rieku Dunaj, budova Slovenskej technickej univerzity, Slo-venského rozhlasu a mnoho ďalších zaujímavých architektonických dominant mesta.

Nový pohľad stvárnenia mesta priniesol akad. sochár L. Snopek, a to na medaile, ktorá vznikla pri príležitosti slávnostného zápisu novonarodených detí do matriky v Bratislave v roku 1975 a mala krásny názov „Moje rodné mesto Bratislava“. Na averze je symbolický púčik ruže s malým erbom mesta a na reverznej strane celú plochu medaily prekrýva kompozícia významných stavebných dominant s nadhľadom zo strany Petržalky a s dôrazom na jeho starú historickú časť z pravej strany Nového mosta (bývalý most SNP). V pozadí dominuje pamät-ník osloboditeľov na Slavíne, ktorý bol postavený v roku 1960. V pozadí na ľavej strane je Bratislavský hrad s tzv. Korvínovou vežou a opevnením.

Ten istý autor vytvoril medailu z patinovanej medi s priemerom 60 mm k 20. výročiu podpísania ústá-ného zákona o čl. federácii v roku 1988. Na prednej strane medaily je pohľad na Dóm sv. Martina a na hradný palác (obr. na predch. str.).

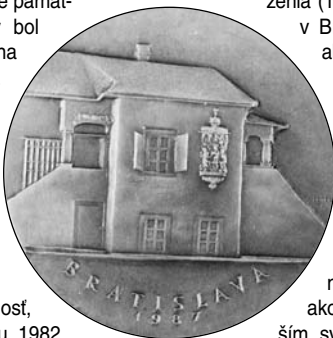
Slovenská numizmatická spoločnosť, pobočka v Bratislave, vydala v roku 1982 medailu pri príležitosti založenia medailérskeho klubu. Autor, D. Koš-

Medaila mesta Bratislavy – Stará radnica – 1931, J. Pospíšil, averz

120. výročie založenia Mestského múzea v Bratislave, 1988, L. Cvenegrošová, averz

150. výročie smrti Jána Nepomuka Hummela, 1987, A. Peter, reverz

tál znázornil na reverznej strane Korvínovú vežu na hrade a Dóm sv. Martina. Medaila je z patinovaného tombaku s prie-merom 70 mm.

V roku 1981 sa v Bratislave konala medzinárodná výstava poštových známok SOCFILEX'81. Pri tejto príležitosti vydal Zväz slovenských filatelistov medailu od auto-rov akad. mal. M. Cipára a akad. soch. J. Hovorku. Tieto medaily s prie-merom 70 mm sa udeľovali vystavova-telom podľa ocenenia a razili sa z patino-vaného tombaku v úprave – zlato, striebro, bronz. Na reverze sú znázor-nené najznámejšie dominanty Bratislavy – Hrad, Dóm sv. Martina a Michalská veža.

Ojedinelé objekty v Bratislave sa dostávali na plochu medailí pomerne zriedkavo a súviseli predovšet-kým s výročiami významných osobností súvisiacich s objektami, v ktorých pôso-bili, alebo s jubileom inštitúcií sídliacich v samotných objektoch. Charakteris-tická dominanta mesta – Bratislav-ský hrad, nebývala často detailne zobrazená samostatne na medai-lách, ale len ako kompozícia dotvá-rajúca okolie.

Významný architektonický skvost mesta – Stará radnica, sa na podnet magistrátu dostala na plochu reverznej strany medaily v roku 1931. Autor J. Pos-píšil stvárnil na nej objekt Starej radnice s vežou a čiastočne s kostolom Jezuitov zo 17. storočia. Na námestí pred radnicou je zobrazená Maximiliánova fontána (obr. hore).

V roku 1988 pri príležitosti 120. výročia svojho založenia (1868 – 1988) vydalo Mestské múzeum v Bratislave medailu, ktorej autorkou je akad. soch. L. Cvenegrošová. Na averze stvárnila východné krídlo Starej radni-ce. Tento radničný trakt bol postavený v novogotickom štýle. Na reverze je v kartuši erb mesta Bratislavy (obr.). Osobitnú pozornosť si zaslúži tzv. Hummelov dom na Klobočnickej ulici v Bratislave, ktorý je upra-vený ako hudobné múzeum. Pôvod-ne išlo o renesačný domček riešený ako záhradný pavilón s barokovým súso-ším sv. Trojice s vchodmi z dvoch strán. Tento domček verne preniesol na reverznú stranu medaily akad. soch.

a medailér A. Peter v roku 1987, keď si celá kultúrna verejnosť pripomenula 150. výročie smrti bratislavského rodáka, hudobného skladateľa a pedagóga Jána Nepomuka Hummela (obr.).

A na záver predstavíme krásnu medailu cyrilometodskej teologickej fakulty v Bratislave, ktorú táto fakulta vydala v roku 1986 pri príležitosti 50. výročia svojho vzniku. Na averze medaily je znázornená dvojica vierozvestov, Cyrila a Metoda a na reverze pohľad na priečelie fakulty v susedstve Dómu sv. Martina. V pozadí na hradnom kopci je vyobrazenie hradného paláca.

Autorom medaily je M. Kožuch (obr. na 1. str. obálky).

Je pochopiteľné, že v tomto krátkom príspevku sme nemohli predstaviť všetky medaily s vyobrazením bratislavských architektonických dominánt. Medailí existuje veľmi veľa a opísať všetky by si vyžadovalo oveľa väčší priestor, možno aj na samostatnú publikáciu. Naším cieľom bolo vybrať iba niekoľko medailérskych prác a prostredníctvom nich dokumentovať, že na väčšine z nich sa pravidelne objavujú, síce viac-menej tie isté z najvýznamnejších dominánt Bratislavy, ale takmer vždy v inom autorskom stvárnení.

150 rokov švédskej známky

Osemznámkovou emisiou vydanou 26.5.2005 Švédka pošta dôstojne oslávila okružle 150. výročie vydania prvých švédskych známok. Pohľadom do katalógu zistíme, že sa tak stalo 1.7.1855, keď sa na poštových priehradkách objavilo 5 známok v hodnotách 3 až 24 skilling banco s vyobrazením malého štátneho znaku. Keď sa švédsky parlament rozhodol zaviesť poštové známky, podobné systémy už existovali asi v 50 iných krajinách. Ako je nám dobre známe, prvou známkou sveta bola britská čierna jednopennyovka, vydaná v roku 1840. Zavedenie tohto známkového systému umožnilo každému občanovi posilať vnútroštátnu korešpondenciu za jednotný poplatok bez ohľadu na vzdialenosť. V najvyššom náklade (6,5 mil. kusov) vydaná 4 skillingovka bola určená pre list do 16 g. Odosielanie korešpondencie uľahčilo aj súčasné zavedenie poštových schránok. O tri roky neskôr (1858) boli nominálne hodnoty skilling banco nahradené öre.

Tohtoročné príležitosti známky vychádzajú vo forme známkového zošitka. Prvé 4 hodnoty, znázorňujúce detaily zo slávnych švédskych známok predchádzajúcich vydaní, sú zamerané na výtvarné návrhy a umelecký výraz. Nachádzame tu dámu so závojom z obrazu švédskeho maliara 18. stor. Alexandra Roslina v transkripcii famózneho rytca Czeslawa Slaniu (známka z r. 1972, Mi. 774), výplatnú známku 5 öre z r. 1951 (Mi. 366), poštového kuriéra z r. 1650 z vydania 300 rokov švédskej pošty (známka z r. 1936, Mi. 229) a kvet angeliky z vydania Fauna a flóra švédskeho sveta hôr

z r. 1984 (rytina Larsa Sjöbloma, Mi. 1274). Štvorblok týchto známok upúta pozornosť vynachádzavým výtvarným riešením s usporiadaním známkových výsekov do zjednocujúceho tvaru kruhu.

Ďalšie štyri hodnoty sú venované spoločenskému vývoju známky a Švédskej pošty od r. 1855 až do súčasnosti. Gróf Pehr Ambjörn Sparre (1828 – 1921), otec švédskej známky, nás uvádza do tohto vydania. Ešte predtým Sparre vyvíjal úsilie zaviesť nefalšovateľnosť zmenky a vo veku 26 rokov bol poverený vytvoriť pre Švédsku poštu prvé známky. Druhá hodnota, nazvaná List, je ilustráciou toho, ako listová korešpondencia umožňuje kontakty zamilovaným na celom svete. Tretia hodnota, Doprava, demonštruje ako pošta využíva moderné spôsoby dopravy – vlaky a lietadlá, hneď po

ich objavení na scéne v 19. a 20. storočí. Štvrtá a posledná hodnota je Vidiacky poštár, ilustrujúca ako pošta dosiahne aj najodľahlejšie osídlenia vo Švédsku. Rytcami tohto reprezentatívneho vydania sú Martin Mörck a Piotr Naszarkowski.

Známky sú vytlačené kombináciou ocelorytiny a štvorfarebného ofsetu. Všetkých osem známok je určených pre domáci poštový styk 1. triedou v základnej hmotnosti, pričom nominálnu hodnotu nemajú vyznačenú. **Ivan Lužák**

Majstrovstvá Európy v námetovej filatelii 2006

V rámci 16. medzinárodného veľtrhu poštových známok v nemeckom Essene v severnom Porýnii-Vestfálsku budú v dňoch 4. - 6. mája 2006 usporiadané **Majstrovstvá Európy v námetovej filatelii ECTP 2006** (Europäische Meisterschaften für Thematische Philatelie). Usporiadateľmi historicky prvých európskych majstrovstiev sú Zväz nemeckých filatelistov DPH a Federácia európskych filatelistických zväzov, vlastným organizátorom je Zväz filatelistov severného Porýnia-Vestfálska (Verband der Philatelisten in Nordrhein-Westfalen e.V.).

Podmienky účasti exponátov

Podmienkou účasti exponátov je ich vystavenie na niektorej FIP/FEPA výstave v minulosti. Bez ohľadu na získané hodnotenie môže mať exponát rozsah 7 až 11 výstavných plôch po 12 listoch (nemecký štandard) v troch radoch po štyroch listoch (teda 84, 96, 108, 120 alebo 132 listov). Výstavný poplatok činí 20 eur za jednu plochu.

Výstavné triedy

Na základe rozhodnutia usporiadateľov budú exponáty rozdelené do nasledujúcich 8 tematických výstavných tried (voľba výstavnej triedy je plne v kompetencii vystavovateľa):

1. Umenie a kultúra (Arts and Culture)
2. História/dejiny a organizácie (History and Organisations)
3. Človek a (jeho) každodenných život (Man and Everyday Life)
4. Šport a voľný čas (Sport and Leisure)
5. Doprava a technológie (Transport and Technology)
6. Medicína a veda (Medicine and Science)
7. Zvieratá a rastliny (Animals and Plants)
8. Poľnohospodárstvo a domáce zvieratá (Agriculture and Pets)

Podmienky prijatia exponátov

Počet exponátov v každej triede je obmedzený na 10, čo znamená, že bude prezentovaných 80 najlepších námetových exponátov. Ďalším obmedzením je, že jedna členská krajina FEPA môže **do jednej triedy** prihlásiť **najviac jeden exponát**; na druhej strane má každá členská krajina garantované prijatie **aspoň dvoch exponátov**. Inými slovami, Slovensko môže prihlásiť až osem exponátov (do každej triedy maximálne jeden), pričom budú prijaté **najmenej dva a najviac všetkých osem**.

Výber exponátov bude prebiehať na základe dosiahnutých bodových (a medailových) výsledkov na predchádzajúcich FIP a FEPA výstavách tak, aby sa zabezpečila maximálna možná úroveň vystavených exponátov.

Hodnotenie exponátov

Hodnotenie exponátov bude prebiehať podľa štandardných pravidiel hodnotenia exponátov na FIP výstavách (GREV a námetové SREV). Porota výstavy bude pozostávať z 12 FIP a FEPA porotcov. V rámci každej výstavnej triede budú vyhlásené tri najlepšie exponáty a odmenené zlatou, striebornou a bronzovou medailou. Následne spomedzi ôsmich zlatých exponátov z jednotlivých tried bude hlasovaním poroty zvolený víťaz Veľkej ceny (Grand Prix) Majstrovstiev Európy 2006. Účast vystavovateľov na výstave a záverečnom hodnotení je povinná.

Národný delegát a doprava exponátov

Ako býva zvykom na FEPA výstavách, národný komisár nebude vymenovaný. Po dohode s vedením ZSF som bol určený ako oficiálny delegát, ktorý zabezpečuje komunikáciu s usporiadateľmi a účasť slovenských exponátov na výstave. Prosím preto, aby ma záujemcovia o vystavovanie, prípadne len o účasť kontaktovali na nižšie uvedenej adrese.

Doprava exponátov a poistenie

Exponáty bude možné do Essenu dopraviť osobne alebo ich tam dopravím ako slovenský delegát osobne, po dohode s vystavovateľmi prijatých exponátov. Poistenie si každý vystavovateľ hradí osobne.

Dôležité termíny a kontaktné údaje

Predbežný záujem s názvom exponátu, s jeho zaradením do niektorej z výstavných tried a s dosiahnutým bodovým a medailovým hodnotením na predchádzajúcich FIP/FEPA výstavách je potrebné poslať na adresu Dr. Vojtech Jankovič, Stromová 38, 831 01 Bratislava, najneskôr do 15. decembra 2005. V prípade potreby je možný aj telefonický (02/5479 3965, 0908/729 017) alebo emailový (vjankovic@nexta.sk) kontakt.

FEPA seminár námetových porotcov

Verím, že námetoví vystavovatelia využijú túto jedinečnú možnosť a či už prihlásením svojich exponátov alebo účasťou na podujatí využijú príležitosť na prezentáciu svojich exponátov, zhladnutie najlepších európskych exponátov i na získanie nových poznatkov. A to už aj preto, že voľným pokračovaním výstavy bude **FEPA seminár námetových porotcov** v dňoch 6. a 7. mája, na ktorý je voľný vstup. Jeho hlavným zmyslom je formou spoločných prednášok, diskusií a skupinových hodnotení vybrať exponátov zjednotiť hodnotenie exponátov a pridelovanie bodov na medzinárodnom stupni výstav.

V. Jankovič

Niečo nové?

Väčšina poštových správ okrem príležitostných známok vydáva aj známky výplatné (prítom výplatnú hodnotu majú jedny aj druhé). Výplatné známky však mnohokrát nemávajú zvlášť atraktívne námety a okrem toho sa aj často opakujú. V súčasnosti mnohí vydavatelia v krajinách na jednej aj druhej strane svetových oceánov použili na výplatných známkach neuhráň motív kvetín.

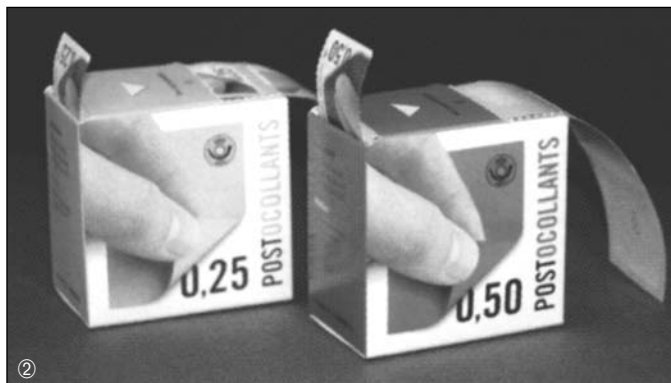
Doteraz poznáme vyhotovenie výplatných známok

známkový box (obr. 1). Zrejme toto balenie nie je určené pre súkromné osoby. Akým spôsobom bude toto vyhotovenie katalogizované si budeme musieť chvíľu počkať.

Ešte v máji 2005 (presnejšie 24.) však luxemburská pošta vydala dve samolepiace výplatné známky hodnôt 0,25 € a 0,50 € rozmerov 25 x 30 mm vo zvitkoch po 100 ks, každá v zvláštnej škatulke (obr. 2) s cenou 24 a 48 €, pričom možno zakúpiť len celé balenia.

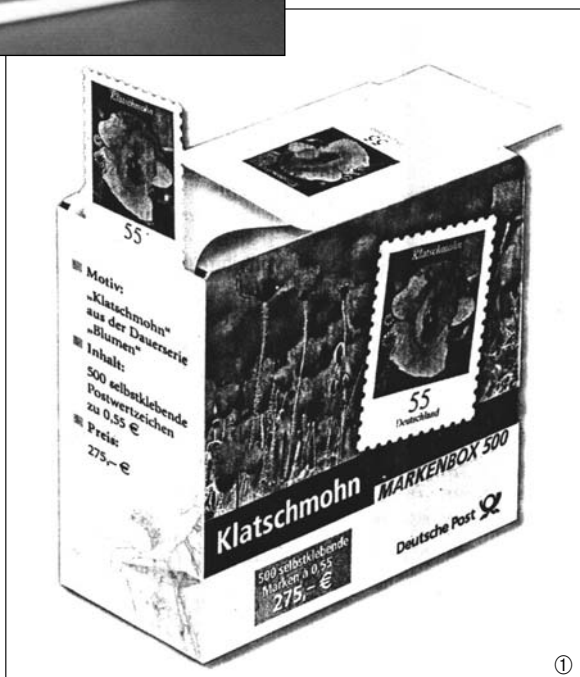
Zaujímavosťou pritom je, že známky vo zvitku majú v štvorcových idúcich za sebou farebné odtiene. Znáмка 0,25 € od žltej po tmavočervenú a známka 0,50 € od svetlozelenej po tmavozelenú (obr. na 2. str. obálky). Na filatelickej priehradke pošty si môžu záujemcovia zakúpiť pásky so štyrmi známkami.

Karel Holoubek

ako hárkové alebo zvitkové; nemecká pošta vydáva priehradkové listy desaťkusové, pričom v takejto úprave sa bežne ponúkajú aj známe príležitostné. Zvitky výplatných známok niektoré pošty ponúkajú s rôznym počtom kusov. Ďalším rozlíšením výplatných známok je druh lepu, pričom sú známky s bežným, vodou aktívaným lepom a známky samolepiace. Vydavatelia katalógov tieto úpravy známok rozlišujú a priradujú im samostatné čísla, aj keď je obraz na známke rovnaký. Zberatelia toto rozlíšenie akceptujú a často do zbierky zaraďujú obe varianty.

V mesiaci júli 2005 nemecká novinková služba (Post-Philatelie) ponúkala novo vydané výplatné známky hodnôt 20 a 55 eurocentov z radu „kvetiny“ (nechtík, vlčí mak) v desaťbloku a v 500 kusovom zvitku s klasickým lepom a hodnotu 55 c tiež vo vyhotovení samolepky. Novinkou je, že tento 500-kusový zvitok je označený ako

Folklór po švajčiarsky

Dvesté výročie je dobrým dôvodom na oslavu, a preto Švajčiarska pošta vydala 8.3.2005 príležitostnú poštovú známku a kartu maximum s názvom Unspun-

nen. To je pomenovanie lúky v Interlakene, kde sa v dňoch 2. až 4. 9. 2005 stretlo viac ako 4000 krojovaných účastníkov, ľudových hudobníkov, alpských trubačov, jódlovačov, zápasníkov a vrhačov kameňa na najväčšom folklórnom podujatí vo Švajčiarsku. Všetci sa zabávajú pre vlastné potešenie a pre hostí z celého sveta, ktorí zavítali do Berner Oberland – na Bernskú vysočinu.

Je to stretnutie medzi mestom a vidiekom, presne podľa prvej slávnosti alpských pastierov v roku 1805. V tom období sa obyvatelia Bernskej vysočiny vzpierali

nadvláde mesta Bern a v r. 1798-1803 vytvorili v Helvétskej republike svoj vlastný kanton. Napriek obojstrannej snahe však ani prvá slávnosť Unspunnen v r. 1805 nepriniesla dôveru medzi obidvoma táborami. Ďalšie stretnutie v r. 1808 bolo však už úspešné v kultúrnom aj hospodárskom ohľade a založila sa tým svetová povesť Interlakeny ako miesta cudzineckého ruchu. Pôvodné plány s usporiadaním slávností každé dva až tri roky sa ale nenaplnili.

Duch Unspunnenu ožil až takmer o storočie neskôr, v roku 1905. Jeho úplné vznikresenie prišlo až v r. 1946 ako Švajčiarska slávnosť krojov a alpských pastierov. Odvtedy sa toto podujatie uskutočnilo štyrikrát s veľkým úspechom pri stále rastúcom záujme a počte návštevníkov.

Príležitostná známka k tomuto podujatiu má nominálnu hodnotu 100 Rp (1 CHF). V známkovom obraze sa nachádza masívny okrúhly kameň (jeho hmotnosť je 83,5 kg), ktorý slúži na vrhanie v pretekoch silákov. Ďalšou súťažou je zápasenie a obraz uzatvára dievčina

v typickom interlakenskom kroji. S ňou a vrhačskými náradím sa stretá-

vame aj na oficiálne vydanéj karte maximum, kde preslávenú alpskú kulisu vytvárajú známe končiare Eigeru, Mönchu a Jungfrau. Príležitostná pečiatka tejto emisie prináša kresbu zápasníkov s domicilom 3800 Interlaken. Znáмка aj CM sú vytlačené viacfarebným ofsetom. Slávnosť Unspunnen sa tak objavuje na poštových známkach po tretíkrát. Premiéra sa konala v r. 1955 pri 150. výročí (Mi. 609), nasledujúcim vydaním bola Europa v r. 1981 (Mi. 1198).

(Podľa Die Lupe 1/05 spracoval I. Lužák)

Železničné zberateľstvo

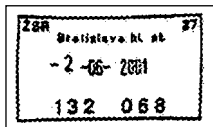
Väčšina z nás už určite cestovala vlakom, vo viacerých rodinách pre potešenie svojich ratolešť majú aj vláčik. S vlakmi, vláčikmi a cestovaním súvisia aj zberateľské záujmy.

Železničné zberateľstvo zahŕňa tieto odbory: železničné modely, odtlačky pečiatok, cestovné poriadky, cestovné lístky, železničné suveníry, cestovateľské tituly.

Železničné modely sú zmenšeniny skutočných historických, ale i súčasných vozňov, kolajnic, staničných budov, železničných tratí a staníc. Tieto modely sú realizované v rôznych moduloch, veľkostiach a rozmeroch. Ako vzory pre modely sa použili rôzne typy parných, dieselových a elektrických lokomotív, ale aj vozňov osobnej a nákladnej dopravy.

Odtlačky pečiatok so železničnou tematikou

V rámci prevádzky železníc sa stretne aj s rôznymi pečiatkami. Najčastejšie pečiatky sú dátumovky s názvom železničnej stanice alebo zastávky. Niektoré stanice používali vážne pečiatky a plombovacie pečiatky. Zvláštne pečiatky sa používajú na rôzne služob-

né potreby. Na niektorých železničných staniaciach sú k dispozícii aj *turistické pečiatky*. V rámci osláv okrúhleho výročia železničnej trate bývajú aj *príležitostné pečiatky*.

Otlačky železničných pečiatok možno získať na požiadanie.

Cestovné poriadky

Pre cestovanie je vhodné vedieť kedy, odkiaľ a kam nám ide vlakový spoj. Všetky tieto údaje možno získať z cestovných poriadkov. Najväčší záujem je pravidelne o cestovné poriadky na začiatku doby platnosti. Veľa zberateľov sa snaží si zaobstarať najnovšie vydania cestovných poriadkov určených pre širokú verejnosť, vrátane prípadných opráv a doplnkov. Na služobné potreby sú vydávané špeciálne cestovné poriadky a iné pomôcky.

Viacero zberateľov sa zaujíma aj o historické vydania cestovných poriadkov.

Cestovné lístky

Predpokladom cestovania je cestovný lístok. Pre zbieranie cestovných lístkov platí nasledujúce delenie:

lístky lepenkové, počítačové, automatové a lístky rôznych integrovaných systémov.

Lepenkové cestovné lístky majú rozmery 56 x 30 mm. Na lepenkových lístkoch bývalo natlačených viacerých údajov: číslo cestovného lístka, mesiac a rok výroby, stanica výdaja a rozsah cieľových staníc a cena. V Českej republike sa lepenkové lístky používajú už veľmi zriedkavo, na území Slovenska je naproti tomu stále viacero výdajní, ktoré tento typ lístkov ešte vydávajú.

Cestovné lístky zberateľia rozdeľujú podľa železničných staníc a zastávok, podľa série a čísla, roku výroby, rôznych vzdialenostných pásiem, podľa typu vlaku, a najnovšie aj s reklamnými nápismi.

Automatové a počítačové cestovné lístky majú iné rozmery a každý je svojím spôsobom originál, pretože sa tlačia na papier s predtlačou a v rámci rôznych údajov nájdeme aj údaj o dátume a čase tlače cestovného lístka.

Cestovné lístky sa používajú aj v rámci tzv. *integrovaných dopráv*. To znamená, že na jeden cestovný lístok možno cestovať v kombinácii vlak + MHD, prípadne vlak + bus. Tieto typy cestovných lístkov majú rôzne pásma, a tým aj cenovú reláciu.

Železničné suveníry

Každoročne sa konajú oslavy výročia niektorej železničnej trate a rôzne mimoriadne jazdy s nostalgickými vozidlami. Pri takýchto oslavách sú k dispozícii aj rôzne železničné suveníry. Takýmto suvenírmi sú knihy, publikácie, brožúry zamerané na históriu oslavujúcej železničnej trate, rôzne samolepky, pohľadnice so železničnou tematikou, fotografie z osláv alebo príležitostných jász. Niekedy sa v súvislosti s takýmto oslavami vydávajú aj odznaky, vlajočky, otváratele na fľaše, hrnčeky, poháre, igelitové tašky, tričká a podobné zaujímavosti.

Špeciálne železničné suveníry

Medzi špeciálne železničné suveníry patria artefakty z likvidovaných železničných vozidiel v Kovošrote. Tieto suveníry možno získať iba so súhlasom majiteľa, resp. Kovošrotu. Existujú aj železničné odevné súčiastky (košele, saká, vesty, čiapy a pod.). Tieto súčasti oblečenia taktiež možno získať iba so súhlasom majiteľa.

Všetky zastúpené zberateľské odbory (železničné modely, odtlačky pečiatok, cestovné lístky, cestovné poriadky, publikácie so železničnou tematikou a iné suveníry možno vymieňať, prípadne predávať v rámci *búrz so železničnou tematikou*.

Cestovateľské tituly

Cestovaním po železničných tratiach možno zbierať aj precestované kilometre. Pre túto zberateľskú záľubu však platí isté obmedzenie. Každá trať sa totiž zaratúva iba jedenkrát. Z dôvodu zhodnotenia súťaže sa dá získať titul „železničný cestovateľ“ alebo titul „majster železníc“. Železničná sieť každého štátu má rozdielnu dĺžku. Pre spravodlivé posúdenie jednotlivých železničných titulov je prijatá zásada percentuálneho vyjadrenia.

Na získanie titulu *železničný cestovateľ* je potrebné mať precestované minimálne 33 % železničnej siete toho-ktorého štátu. Na titul *majstra železníc* je to minimálne 66 %.

Uvedené cestovateľské tituly môže sprostredkovať autor článku.

Cestovné lístky mestskej hromadnej dopavy (MHD)

Vo viacerých mestách je organizovaná verejná hromadná doprava, ktorá sa zabezpečuje autobusmi, električkami, trolejbusmi a metrom. Dopravné podniky majú aj svoje typické cestovné lístky. Zberatelia lístkov MHD tieto zbierajú podľa mesta, farebnosti, cenových relácií, tvaru, doby platnosti atď.

V rámci lístkov MHD sa zbierajú aj kupóny s platnosťou 1 mesiac, 1 štvrtrok, 1 rok.

Jozef Karovič

Použitá literatúra:

- časopisy Klubu železničných cestovateľů „Dráha“

Letecká preprava pošty Trenčín - Bratislava

Dňa 30.9.2005 sa uskutočnila letecká preprava listových zásielok lietadlom DIAMOND DA 20 – KATANA OM–HLJ Letecko–obchodnej spoločnosti SEAGLE Air Trenčín. Lietadlo pilotoval Ing. Teofil Držík. Preprava sa vzhľadom na dátum príležitostnej pečiatky mala pôvodne uskutočniť 29.9.2005, avšak z dôvodu nepriazni počasia sa uskutočnila o deň neskôr. Prepravu poštového uzáveru s listovými zásielkami, ktoré smerovali zberateľom na Slovensko, do Českej republiky, Rakúska, Nemecka a Kanady, pripravila pošta Trenčín 1. Podujatie zorganizoval Klub filatelistov 52-19 pri KaMC OS SR Trenčín pri príležitosti päťročnej

spolupráce s HBSV ARGE MILITARIA AUSTRIACA PHILATELIA WIEN a k propagácii výstavy MILPHILA 2005, ktorá sa uskutoční vo Viedni v dňoch 12. až 21.11.2005.

K tomuto príležitostnému letu bol vydaný lístok leteckej poľnej pošty OS SR a pošta Trenčín 1 použila príležitostnú poštovú pečiatku. Lietadlo KATANA OM–HLJ vzlietlo z letiska v Trenčianskych Biskupiciach a pristálo na letisku Bratislava – Vajnory. Poštový uzáver doprevádzal Jozef Korený. Pošta Bratislava 36 prevzala poštový uzáver a zásielky na adresovej strane opečiatkovala svojou dennou pečiatkou a postúpila ich na ďalšiu prepravu.

Tento let bol už v poradí šiestou prepravou pošty lietadlom z Trenčína. Preto treba vysloviť podakovanie L. Hlaváčovi zo SEAGLE Air Trenčín a Ing. A. Líškovi zo Slovenského aeroklubu Bratislava-Vajnory za pomoc a spoluprácu pri realizácii tejto leteckej prepravy.

Ký

Z GALÉRIE MAJSTROV ZNÁMKOVEJ TVORBY

Narodila sa r. 1948 v Nitre. V rokoch 1963-67 študovala na Strednej škole umeleckého priemyslu v Bratislave, odbor grafika u akad. maliara Gabriela Štrbu. Potom študovala na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave, kde v roku 1974 absolvovala oddelenie knižnej tvorby a grafiky u docenta, neskôr prof. Albína Brunovského. Autorka sa venuje ilustrácii, najmä ilustračnej tvorbe pre deti, grafike a známčkovej tvorbe.

Svoje práce vystavovala tak na samostatných, ako i početných kolektívnych výstavách doma i v zahraničí. Okrem opakovanej účasti na medzinárodnej prehliadke BIB v Bratislave, uvediem aspoň výstavy v Belehrade, v Lannion (Francúzsko), v Bologni, Paríži, na Taiwane, ako i opakovane v Tokiu a putovné výstavy v 7 mestách Japonska.

Za ilustračnú tvorbu získala K. Ševellová vyše desiatky ocenení v súťaži Najkrajšie knihy Československa a Slovenska. Prestížnu cenu Plaketu BIB '89 získala za ilustrácie ku knihe J. Navrátila: Riekanky. Autorka bola zapísaná na Čestnú listinu IBBY (1994, Sevilla) za ilustrácie ku knihe B. Němcovej: Martinko Klingáč, získala Cenu ministerstva kultúry (1993), Čestné uznanie v súťaži Najkrajšie knihy Slovenska za ilustrácie ku knihe K. Plicku: Zámok na horúcom mori. Roku 1995 získala ilustrátorka najvyššie domáce ocenenie za doterajšiu ilustračnú tvorbu pre deti: Cenu Ludovíta Fullu. Vo filatelistickej ankete o Najkrajšiu známku roka 2004 sa známka nevesty z emisie Kroje umiestnila na 3. mieste. Autorka žije a tvorí v Bratislave.

KATARÍNA ŠEVELLOVÁ -ŠUTEKOVÁ

**grafička, ilustrátorka,
autorka poštových známok**

Do známčkovej tvorby vstúpila v roku 1993, a to hneď takmer súbežným vydaním známok v dvoch známkových krajinách - na Slovensku a v Českej republike.

Trojznámková séria Ochrany prírody z roku 1993 s vyobrazením stromov, ktorá vyšla z autorkinho ateliéru na základe objednávky česko-slovenskej známčkovej komisie, sa v konečnom dôsledku vydala takmer identicky v oboch republikách, a tak známky Dub letný, Hrab obyčajný a Borovica lesná tvoria súčasť prvého ročníka slovenskej, ako aj českej známčkovej produkcie. Z pohľadu dejín známčkovej tvorby je emisia zaujímavá tým, že na návrhoch tejto emisie sa odrzkladuje nielen

rozdelenie Československa, ale aj takzvaná pomlčková vojna. Autorka vypracovala pôvodne návrhy s nápisom Československo, neskôr sa nápis menil na Česko-Slovensko a v konečnom dôsledku známky vyšli s paralelnými nápismi Slovensko a Česká republika.

Výtvarnému riešeniu série okrem vedeckej akribie nechýba ani poetickosť vyjadrenia, ktorá je tak charakteristická nielen pre autorkinu ilustračnú, ale aj známkovú tvorbu. Poetický prístup a istú mieru idealizácie nachádzame tiež v dvoch známkach s veľkonočnou tematikou. Pri emisii Ludové zvyky – Veľká noc z roku 1996 sú zjavné tendencie vytvoriť ponášku na ľudovú sklomaľbu. Emisia s motívom vynášania Moreny (vydaná v roku 1998) čerpá námet v ľudovom zvykosloví a približuje i bohatstvo ľudového výtvarného prejavu.

K. Ševellová sa zapojila aj do výtvarnej súťaže vypísanej Ministerstvom dopravy, pôšt a telekomunikácií SR na výtvarné riešenie vianočnej známky v jubilejnom roku 2000. Z tejto súťaže vyšla víťazne autorkina práca zobrazujúca Madonu s Ježiškom. Je to báseň na známke, symfónia v ružovej, óda na materinskú lásku a nehu.

Nateraz k posledným známkam vydaným podľa výtvarného návrhu výtvarníčky, grafičky a ilustrátorky Kataríny Ševellovej radíme 2 známky z emisie Kroje, kde s veristickou presnosťou zobrazuje tému zadanú vydavateľom - Svadobný kroj z Paty.

Barbara Brathová, historička umenia, v publikácii Ocenení slovenskí ilustrátori na BIB 1967-2003,

o ilustračnej tvorbe Kataríny Ševelovej píše: „Jej ilustrácie sú poetické a vecné zároveň... pohybuje sa v imaginatívno-poetickej línii, v kompozičných skladbách, v ktorých sa prelína sen so skutočnosťou a dominuje citový výraz ...“

Tieto slová charakterizujú nielen ilustračnú tvorbu, ale aj voľnú grafickú a známkovú tvorbu Kataríny Ševelovej. V slovenskej známkovej tvorbe predstavujú najmä v dôraze na citový výraz osobitný prejav dotvárajúci spektrum tejto špecifickej grafickej disciplíny.

Antónia Paulinyová

EMISNÝ PLÁN SLOVENSKÝCH POŠTOVÝCH ZNÁMOK 2006

Dátum vydania	Názov emisie	Počet	Tlačová úprava/ks
03. 02. 2006	Karol Kuzmány	1	TL 50
03. 02. 2006	Zimné olympijské hry Turín	1	TL 50
17. 02. 2006	Poprad - výpltná	1	TL 100
24. 03. 2006	Narcis	1	TL 100
31. 03. 2006	Veľká noc - Sviatky jari	1	TL 50
21. 04. 2006	Ochrana prírody - Sandberg, Somoška	2	H 1 + 1
05. 05. 2006	EUROPA - Imigranti očami mladých	1	TL 10
19. 05. 2006	Krásy našej vlasti - Renesančné zvonice	2	TL 50
31. 05. 2006	Detská známka - Čin-Čin	1	TL 100
09. 06. 2006	Slovenské ľudové remeslo - Fujara, Črpkák	2	TL 100
23. 06. 2006	Technické pamiatky: Sklo, Mediarstvo	2	TL 8
27. 09. 2006	Spoločné vydanie s Indonéziou	2	TL 3 + 3
20. 10. 2006	Umenie: Dezider Milly, Morav. Venuša	2	TL 4
10. 11. 2006	Vianoce 2006 - Koledníci	1	TL 50
24. 11. 2006	Deň poštovej známky - Jozef Cincík	1	TL 50

Objavovanie a hľadanie súvislostí na známkach Nového Zélandu (4)

Viliam Kučera

Na štvrtej známke jubilejnej emisie (1,50 \$) je reprodukcia známky hodnoty 9d vydananej v sérii s názvom „Mier“ v roku 1946, ktorá pripomína skončenie 2. svetovej vojny a túžbu po mieri. Emisiu tvorí 11 známok s rôznymi námetmi - Jazero Matheson, Parlament, Katedrála Sv. Pavla, kráľovská rodina, Letecké sily, Námorné sily, Pozemné sily, Hospodárstvo, Sv. Juraj, Južné Alpy a Pamätník. Táto emisia vzdáva hold branným silám, ľuďom podieľajúcim sa na plnení vojnového programu doma i tým, ktorí padli v boji. Nový Zéland poslal vojenské oddiely na pomoc európskym spojencom v druhej svetovej vojne. Ich straty (počet mŕtvych a zranených) v pomere k počtu obyvateľov boli pravdepodobne najväčšie zo všetkých zúčastnených krajín. Na reprodukovanie bola zvolená predposledná známka emisie s pohľadom na majestátnu **Južné Alpy s ladovcom Franza Jozefa**.

Tento pohľad na jeden zo symbolov krajiny je umocnený záberom z oltárového okna anglikánskeho kostola St. Jamesa (kostol bol vysvätený v roku 1931). Ešte niekoľko poznámok na margo tohto ladovca. Menom Franz Jozef ho pomenoval geológ a výskumník Julius von Haast v roku 1863 na počesť cisára rakúsko-uhorskej monarchie. Pohyb ladovca pokračoval takou rýchlosťou, že dnes z kostola takýto pohľad už nie je možný. Starí Maorovia nazvali tento ladovec Ka Roimata o Hinehukatere - Slzy lavínovej devy. Podľa legendy dievčina Hinehukatere veľmi rada liezla po horách a raz presvedčila svojho milého, mládenca Taweho, aby strmé skaliská išiel zdolávať spolu s ňou. Tawe z vrcholu skál spadol a zabil sa. Hinehukatere smrť milého zlomilo srdce a od veľkého žiaľenia vyronila more horkých sĺz. Až tak veľa, že jej zamrznuté slzy vytvorili do doliny tiahnucci sa ladovec.

Pohľad na Ladovec Franza Jozefa na známke vydananej v roku 1946 a na známke vydananej v roku 1992

II. časť jubilejnej emisie uzatvára známka (2,00 \$), prinášajúca reprodukciu 10-šilingovej známky s **portré-**

tom kráľovnej Alžbety II. sediacej na koni v uniforme plukovníka stráže granátnikov. Kráľovná Alžbeta II. nastúpila na trón v roku 1953 a v tom istom roku navštívila aj Nový Zéland. K obom príležitostiam novozélandská pošta vydala známky. V rokoch 1953-1954 boli s portrétom Alžbety II. vydané veľké série výplatných známok. Štyri známky s najvyššími nominálnymi hodnotami (2/6d, 3, 5 a 10 šilingov) boli vydané práve s portrétom kráľovnej na koni. Nový Zéland ako kolónia a neskôr ako domínium

Velkej Británie, vydal mnoho emisií s portrétmi britských panovníkov. Portrét kráľovnej Viktórie (1819-1901) bol na prvých novozélandských známkach vydaných v roku 1855, na prvej novinovej známke vydananej v roku 1873 a na výplatných sériách z rokov 1874 a 1882. V roku 1901 nastúpil na trón kráľ Eduard VII. (1841-1910), známky s jeho portrétom boli však vydané až v roku 1909. V tom istom roku boli tieto známky vydané s pretlačou OFFICIAL a v roku 1913 s pretlačou AUCKLAND EXHIBITION 1913. V roku 1910 sa kráľovského žezla ujal kráľ Juraj V. (1865-1936). Pretože boli veľké zásoby známok s portrétom kráľa Eduarda VII., známky s novým kráľom boli vydané až v roku 1915 vrátane emisií s pretlačou OFFICIAL, emisie vydané v roku 1926, lo-

kálnej známky hodnoty 1 1/2 d (s pretlačou i bez) a vojnových známok hodnoty 1/2 d s pretlačou WAR STAMP. V roku 1935 bola vydaná trojznámková séria s portrétom manželského páru pri striebornom jubileu nástupu kráľa Juraja V. na trón. Za krátkeho panovania kráľa Eduarda VIII. (1894-1972) známka s jeho portrétom nebola vydaná. V roku 1937 boli vydané známky s portrétom kráľa Juraja VI. (1815-1952) a jeho manželky, ktorý

Päťšilingová známka s portrétom kráľovnej Alžbety II. sediacej na koni vydaná v roku 1954

Známka s portrétom kráľovnej Viktórie z emisie z roku 1882 (druhé vydanie z roku 1886)

Známka s portrétom kráľa Eduarda VII. vydaná v roku 1909 a známka s portrétom kráľa Juraja V. vydaná v roku 1915

nastúpil na trón v roku 1936. S jeho portrétom bola v roku 1938 vydaná veľká 17-známková séria, z nej 14 známok aj s pretlačou OFFICIAL, potom v rokoch 1941, 1944 a 1950-1953 niekoľko známok aj s inými pretlačami. S portrétom kráľovnej Alžbety II. boli vydané známky v rokoch 1953-1955 a tromi hodnotami známok vydaných v rokoch 1958-1961 sa končí éra klasicky rytých známok s portrétmi britských kráľovien a kráľov. Začala éra vydávania „obrázkových známok“ s pestrými námetmi.

Tak ako známky I. časti jubilejnej emisie, aj päť známok II. časti emisie boli vydané aj súťažou ako hářček. Aj na tomto hářčeku sú vytlačené zaujímavé údaje z poštovej histórie Nového Zélandu. K roku 1905 sa viaže vynájdenie **prvého automatu na predaj poštových známok**. Vynálezcom automatu bol R. J. Dickie (1876-1958), narodený v Londýne, ale od svojich 12 rokov s rodičmi žijúci na Novom Zélande. Od roku 1891 pracoval na pošte vo Wellingtone, kde mu ako zbytočná strata času pripadalo oddelovanie známok, ktoré by mohlo byť nahradené nejakým zariadením. Na nápad skonštruovať automat ho vrazil inšpiroval mechanizmus premietania filmu. Na svojom nápade húževnato a neúnavne pracoval dlhé mesiace. Fotograf J. H. Brown mu pomohol jeho predstavy premietnuť na výkresy a Ing. W. Andrews mu zostrojil prvý model. Automat bol prvýkrát predvedený verejnosti 15.6.1905, stal sa veľmi populárnym a počas 14-ročného fungovania „predal“ vyše 3 900 jednopennyových známok. Prvé automaty mali rôzne „muchy“, ktoré vynálezcovi spôsobovali mnohé starosti, ale on ich neúnavne odstraňoval a automaty stále vylepšoval. V roku

1907 jeho automaty dosiahli takú úroveň, že jeden bol nainštalovaný v Dolnej snemovni v Londýne a v tom istom roku aj na hlavnej pošte v New Yorku. Na svetovej výstave v Seattli v roku 1909 bol jeho stroj ocenený hviezdovým významenaním. Niet sa čomu čudovať, veď jeho patentované automaty sa používali vyše 50 rokov a len vo Veľkej Británii sa ich používalo 18 tisíc.

Hářček so súťažou 5 známok II. časti jubilejnej emisie

Iný text na hářčeku pripomína, že v roku 1908 ministerstvo pôšt a telegrafov **začalo používať motorové poštové dodávkové vozidlá**. Po zavedení vlakovkej pošty motorové vozidlá priniesli ďalšie významné zvýšenie kvality služieb v poštovej prevádzke.

Aerogram z roku 1941 odoslaný do zajateckého tábora v Taliansku

Ďalší text pripomína, že v roku 1941 bol daný do používania **prvý novozélandský aerogram**. Jeho vznik súvisel s 2. svetovou vojnou, keď približne deväť tisíc Novozélandčanov bolo väznených v nemeckých a talianskych vojnových zajateckých tábora. Zabezpečenie komunikácie so zajatcami malo pre vládu Nového Zélandu vysokú prioritu. Preto minister pôšt 19.9.1941 podľa britského vzoru schválil tlač zvláštnych celinových formulárov - aerogramov, ktoré boli platné len pre uvedené zajatecké tábory v Európe. Podľa tohto určenia sú tieto aerogramy aj označované ako POW aerogramy (Prisoner-Of-War). Aerogramy museli byť vyplnené presne podľa návodu, inak boli vrátené odosielateľovi. Samozrejme, že prechádzali kontrolou cenzorov na oboch stranách. Do 30. júna 1945, keď predaj aerogramov skončil, bolo vydaných deväť aerogramov. ■

„Motorový poštový dostavník“ z obdobia okolo roku 1920 s cestujúcimi a ovešanými vreciami s poštovými zásielkami

Deň mieru očami detí

Valné zhromaždenie Organizácie spojených národov uznesením 55/282 zo 7. septembra 2001 rozhodlo, že počnúc rokom 2002 by sa 21. september mal každoročne stať Medzinárodným dňom mieru. VZ OSN deklarovalo, aby úsilie všetkých krajín bolo v tento deň zamerané na zastavenie bojov a v priebehu celého dňa sa má cítiť pokoj zbraní. Súčasne žiada všetky krajiny, regionálne a nevládne organizácie i jednotlivcov, aby vhodným spôsobom upriamili verejnú mienku na podporu zachovania mieru na celom svete.

V tomto zmysle Poštová administrácia Spojených národov (UNPA) 21.9.2005 už druhýkrát vydala príležitostnú emisiu poštových známok „Môj sen o Dni mieru“ (My Dream for Peace One Day). Emisiu tvorí šesť známok, po dvoch známkach pre jednotlivé poštové úrady OSN - 37 a 80 centov (New York), 1,00 a 1,30 švajčiarskych frankov (Ženeva) a 0,55 a 1,00 euro (Viedeň). Návrhy na

známky vytvorili deti vo veku 11 až 13 rokov v rámci medzinárodnej súťaže, ktorú organizovali kluby LCI (Lion Club International) pod heslom „Vytvoriť krajší zajtrajšok“. Do finále sa dostalo 24 kresieb, z ktorých porota vybrala šesť na transpozíciu na známky emisie „Môj sen o Dni mieru“.

Na známke 37c je kresba 12-ročnej Vittorie Sansebastianovej z Talianska. Svoj sen vyjadrila horiacou sviečkou, ktorej žiaru vytvorila z motívu emblému OSN a žltej a červenej farby. Spoločne zásluhy za vytvorenie jasného svetla symbolicky vyjadruje so sviečky stekajúci vosk znázornený zástavami mnohých krajín. Vittoria sa na margo svojej kresby vyjadrila v tom zmysle, že „ja síce žijem šťastne v pokojnej krajine, ale koľko detí každý deň musí žiť v nešťastných podmienkach“ (obr. na obálke).

Známkou 80c navrhol 13-ročný Jordan Harris zo Spojených štátov. Jeho kresba je nositeľom mnohých symbolov. Pred zemegulou svieti žiarovka, ktorej žiara vychádza z bielej holubice. Na vrchole žiarovky nakreslil deti rôznych národností držiace sa ruky. Harryho myšlienka znie takto: „Deti sú vodcovia zajtrajška. Ak lídri zajtrajška sa dnes učia o význame mieru, v budúcnosti bude svet lepším miestom pre život.“

Autorom kresby na známke hodnoty 1 CHF je 12-ročná Marisa Harunová z Indonézie. Svoju predstavu

o mieri vyjadrila kresbou našej modrej planéty, nad ktorou letí biela holubica. Jej pokojný let ochraňujú ruky so symbolickými náramkami ilustrovanými štátnymi zástavami. „Mier je cieľ, ktorý môže byť dosiahnutý iba cestou priateľstva a spolupráce“ – povedalo toto milé dievčatko.

Známka hodnoty 1,30 CHF prináša kresbu 12-ročného Carlosa Javiera Parramóna Teixida zo Španielska. Jeho symbolickú kresbu som pochopil ako balón, ktorý má uprostred znázornenú zemeguľu s lupienkami slnečnicového kvetu, z ktorého ako závažia visí sedem vrecúšok, každé vo farbe jednej krajiny. Názor Carlosa na mier je stručný, ale výstižný: „Svet bez mieru zahynie“.

Kresba na známke hodnoty 0,55 euro je tiež veľmi zaujímavá. Dvanásťročná Lee Min Gi z Kórejskej republiky svoj sen vyjadrila kresbou postavíčky, ktorej hlavu tvorí zemeguľa. Táto imaginárna postava drží slnečnik vyhotovený z častí zástav približne desiatich krajín. Okolo postavy krúžia holubice, ktoré majú v zobáčkoch zelené vetvičky. Pestrými farbami hýriaci obraz dopĺňa ešte niekoľko malých postavíček detí. Lee o mieri povedala: „Ak všetky deti vyjadria svoje myšlienky o mieri a budú s nimi oboznamovať všetkých ľudí, potom by sa svet mohol stať krajším miestom“ (obr. na obálke).

Na šiestej známke hodnoty 1,00 euro je kresba 13-ročnej Natalie Chan z USA. Jej sen o jednom mierovom dni je vyjadrený vo veľmi sladkej a príjemnej podobe. Na zemeguľu nakreslila pomerne veľkú skupinu detí z rôznych krajín oblečených v typických národných krojoch, ktoré obkolesujú veľký kornút zmrzliny. Spolunáležitosť detí ešte zvýraznila „oblepením“ kornútku štátnymi zástavami a myšlienkou mieru podčiarkla symbolickými holubicami nad zmrzlinou. Povedala: „Mier je univerzálny a mal by sa preklenúť z našej generácie na generácie budúce. Kľúčom na vytvorenie pokojného sveta je uvedomiť si rozdielnosť názorov a v podporovaní tých, ktoré sú si vo svojej podstate podobné.“

Na známky komisia vybrala kresby, ktoré považovala za originálne, po výtvarnej stránke najvydarenejšie a zodpovedajúce myšlienke zadanej témy. Už ide len o to, aby sa predstavy detí o mieri dostali do povedomia nielen zberateľov, ale širokej verejnosti a najmä ľudí, ktorí o zachovaní mieru na zemi rozhodujú.

Známky boli vydané na 20-známkových TL s jedným širokým okrajom s doplnujúcim textom a faksimile podpisu generálneho tajomníka OSN. Známky vytlačila Štátna tlačiareň vo Viedni v náklade jednotlivých známok v rozpätí od 175 do 270 tisíc kusov. Ako býva zvykom, na zberateľské a propagačné účely UNPA aj pri tejto príležitosti vyhotovila viaceré variantov FDC a ďalšie produkty

Karol Čierny

NÁŠ ROV

Dňa 10. októbra 2005 v obci Mýtna Nová Ves okr. Topoľčany tragicky zahynul Milan Jedinák. Narodil sa 26. 8. 1945 vo Vrútkach. Bol členom KF 52-10 Trenčín,

kde aj úspešne vykonával vedúceho krúžku mladých filatelistov. Niekoľkých mládežníkov priviedol k vystavovateľskej činnosti. Na ustanovujúcom zasadnutí zástupcov KF západoslovenského kraja v roku 1976 bol zvolený za tajomníka krajského vý-

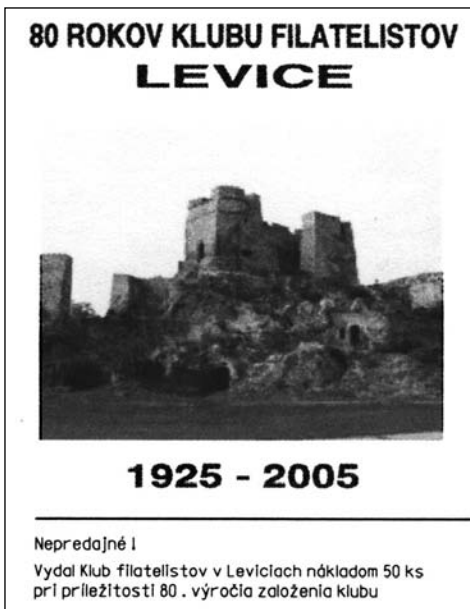
boru. Túto funkciu vykonával až do roku 1987. Bol aj členom ÚV ZSF. Svoje organizačné schopnosti uplatnil aj ako tajomník organizačného výboru úspešnej výstavy Laugarício 1982.

Zberateľskú a vystavovateľskú činnosť zameral do oblasti námetovej filatelie. Svoje občianske povolanie rušňovodiča realizoval v exponáte Železničná doprava, ktorý okrem Trenčína vystavoval na viacerých výstavách. Za jeho činnosť v ZSF mu bol udelený Strieborný čestný odznak. Na jeho poslednej ceste 13.10.2005 sa s ním rozlúčili jeho bývalí spolupracovníci zo Zs KV ZSF Jozef Korený, Jozef Vacek a Ladislav Hanzen a tajomník klubu Evžen Dofek. Česť jeho pamiatke.

Jozef Korený

LEVICE oslavujú 80 rokov klubu filatelistov

Agilný klub filatelistov v Leviciach bude 17. novembra 2005 oslavovať 80. výročie svojho založenia. Pri tomto jubileu a pri príležitosti 300 rokov od vydania základného predpisu o poštovej prevádzke v Leviciach Františkom Rákocziom II., klub filatelistov vydal dva poš-

tové lístky s prítlačou k týmto udalostiam. Zároveň zorganizoval propagačnú výstavu, na ktorej predstavia svoje zbierky mládežníci aj dospelí.

nf

EMISNÝ PLÁN PAMÄTNÝCH MINCÍ NA ROK 2006

Por. č.	Pamätná minca - námet	Predpokladaný termín emisie
1	Pamätná strieborná minca nominálnej hodnoty 500 Sk Ochrana prírody a krajiny – Národný park Muránska planina	apríl 2006
2	Pamätná strieborná minca nominálnej hodnoty 200 Sk Karol Kuzmány – 200. výročie narodenia	september 2006
3	Pamätná zlatá minca nominálnej hodnoty 5 000 Sk Mojmír II. – 1100. výročie úmrtia	november 2006

FIRMA ZBERATEĽ®

stále vykupuje

**HODNOTNÉ ZBIERKY I JEDNOTLIVÉ
ZNÁMKY, MINCE A POHLADNICE**

Poradenská služba - Zásielková služba
Diskrétnosť zaručená - Platba v hotovosti

Predajňa:

Račianske mýto 1/D, 831 02 Bratislava,

☎ 0911 250 149

e-mail: zberateľ@chello.sk

Otvorené pondelok až piatok
od 10⁰⁰ do 18⁰⁰ hod.

ALBUM ZIKA

NEHLADAJTE MA DOMA,
NÁJDETE MA NA INTERNETE

www.albumik.sk

MZIKA@HOTMAIL.COM

TEL/FAX.: 02 / 4342 9386

Uložte svoje zbierky do kvalitných
predtlačенých albumových listov
firmy SCHAUBEK zasklenených
havidkami s čiernym alebo bielym
podkladom.

K dispozícii sú albumové listy známkových krajín
Európy aj Zámoria od začiatku existencie poštových známok až podnes. Možno si zakúpiť aj jednotlivé ročníky, aj jednotlivé chýbajúce listy, tiež rôzne typy voľných listov. Listy sa dajú uložiť do krúžkových, skrutkových alebo perových dosiek, ktoré tiež nájdete v našej ponuke.

Kontaktujte nás na adrese:

SIMCO, s.r.o., Astrova 1, 010 08 Žilina
alebo na tel./ fax. číslo: 041/ 5653 752

FILATELIA ALBUM

predávame a vykupujeme

**ZBIERKY ZNÁMOK, MINCÍ,
STARÝCH POHLADNÍC,
CELISTVOSTÍ**

**A OSTATNÝ FILATELISTICKÝ
MATERIÁL**

FILATELIA ALBUM

Lazaretská 11

811 08 BRATISLAVA

telefón / fax: + 421 - 2 - 5296 7411

www.matchboxmuzeum.sk

Ervín SMAŽÁK

Lotyšská 16

821 06 Bratislava

tel.: 02/45246 518

Propagácia športových podujatí na poštových materiáloch (prítlač, príležitostné poštové ☉ a strojové príležitostné ☉)

Sprostredkovateľská činnosť vo filatelii. Zásielková služba (novinky SR, ČR).

Ponúkam známky, FDC, celistvosti, katalógy a ostatné poštové materiály na tému Olympia a šport (celý svet).

Vykupujem kvalitný poštový materiál na tému Olympia a šport (celý svet).

Prijímam do komisionálneho predaja poštový materiál na tému Olympia a šport (celý svet).

Členovia SSOŠF pri Slovenskom olympijskom výbore majú **10% -nú zľavu** na materiály firmy ERVO.

Firma

Námestie SNP č.37, ☎ 045 / 5320250-51

Predávame a vykupujeme materiál z oblasti

filatelie, numizmatiky, notafílie,
fielokartie, telefónnych kariet

Zároveň poskytujeme bezplatne poradenskú službu a ohodnocovanie materiálu.

Pre členov Klubu Filatelie a abonentom časopisu
Zberateľ poskytujeme 5% zľavu

SÚŤAŽ O KVET ZBERATEĽA

11

Vážení čitatelia, deviate kolo štvrtého ročníka našej súťaže o Kvet Zberateľa opätovne potvrdilo suverenitu seriálu „Malej školy filatelie“ (už jeho 21. časti), keď naplno bodovala a pred druhým príspevkom v poradí získala až 11 bodov náskok. Ani umiestnenie príspevku na druhom mieste nie je prekvapením. Galéria majstrov známkovej tvorby má svojich stálych čitateľov, keď autorka seriálu prítavo približuje prácu našich umelcov. Zaujal aj príspevok z oblasti filokartie, Plte na pohľadniciach, zrejme aj obrazovými dokladmi. O tretie miesto sa delí so záverečnou časťou príspevku o ošetrových známkach zo 60. rokov. Seriál V. Kučeru o známkach Nového Zélandu sa tiež drží na popredných priečkach. Dvojciferný počet bodov získal ešte príspevok na piatom mieste z oblastí numizmatiky; úspešný bol aj príspevok o turistickom zberateľstve. Bodový rozdiel na ďalších miestach už nie je taký výrazný. Tentokrát bodovala spolu 16 príspevkov (v predchádzajúcom kole 13). Na prvú otázku správne odpovedalo 40 zo 41 súťažiacich. Na druhú otázku správne a v celom rozsahu odpovedalo iba 28 súťažiacich. Aj keď fragment okrem jedného identifikovali všetci súťažiaci, najšť ďalšiu známku autora robilo problém 13 súťažiacim.

■ Vyhodnotenie 9. súťažného kola:

1. otázka – fragment z druhej strany obálky správne identifikovalo 40 súťažiacich - vyobrazený bol detail známky 30 h Poř. č. 753 „Zjazd čs. obrancov mieru v Prahe“ vydanéj 11.10.1953.

2. otázka – správna odpoveď na otázku „Ktorý významný slovenský umelec je autorom výtvarného návrhu známky a uveďte ešte aspoň jednu známku, ktorá vznikla podľa návrhu tohto umelca“ mala byť: akad. sochár Tibor Bártfay, ďalšia známka z dielne tohto umelca je slovenská známka č. 37 Kráľ Svätopluk - 1100. výročie úmrtia, vydaná 20. 7. 1994. Na otázku správne a v celom rozsahu odpovedalo 28 súťažiacich.

Na 3. otázku - (ktorý článok sa v septembrovom čísle Zberateľa najviac páčil), hlasy súťažiacich bezkonkurenčné víťazstvo prisúdili **Š. J. Piškovi** za **Malú školu filatelie (21)** – Čo a ako zbierať? (33 hlasov). Druhú priečku s počtom hlasov 22 získala **A. Paulinyová** za galériu majstrov známkovej tvorby, v ktorej predstavila tvorbu **Arnolda Keheho**.

Ďalšia známka podľa návrhu T. Bártfaya vyšla po vyše 40 rokoch

Na tretom mieste sa s počtom 13 hlasov umiestnili dva príspevky – záverečná (3.) časť seriálu **R. Fischera Ošetom k víťazství ocelotisku** a príspevok **A. Urminského: Plte na pohľadniciach**. Štvrtú priečku s počtom hlasov 12 obsadil **V. Kučera** s druhou časťou seriálu **Objavovanie a hľadanie súvislostí na známkach Nového Zélandu**. Piate miesto za 10 hlasov získal príspevok **Mimoriadna byzantská minca zo Sv. Jura od J. Hunku a M. Budaja**. Šieste miesto čitateľa ôsmimi hlasmi prisúdili **J. Karovičovi** za článok **Turistické zberateľstvo**. Siedme miesto patrí filumenistike, konkrétne článku **Quo vadis, slovenská filumenistika od V. Gajdoša**.

Ďalšie hlasy (1 až 3) súťažiaci priznali ešte ďalším piatim príspevkom.

Výhercami 9. kola IV. ročníka súťaže sú **Peter Mikušík zo Zlatých Moraviec** (nákupná poukážka firmy Zberateľ na nákup tovaru v hodnote 250 Sk) a **Jozef Sedlák, Košice** (zásobník na známky, formát A 4, 8-listový). Srdečne blahoželáme!

■ 11. - novembrové KOLO SÚŤAŽE

Do 11. kola súťaže sme pripravili tieto otázky:

1. otázka znie: Z ktorej československej známky je fragment, vyobrazený na druhej strane obálky, z akej emisie a v ktorom roku bola vydaná?

2. otázka znie: Ktorá významná slovenská umelec je autorom výtvarného návrhu známky a uveďte, na ktorej slovenskej poštovej známke alebo inom filatelistickom materiáli je vyobrazený objekt, v ktorom sa nachádza umelecké dielo zobrazené na čs. známke v prvej otázke.

3. otázka znie: Napíšte troch autorov a názvy ich článkov, ktoré sa vám v novembrovom čísle časopisu Zberateľ najviac páčili.

Vaše odpovede s poznámkou „Súťaž“ očakávame do **2. decembra 2005**. Za účasť v súťaži vopred ďakujeme a tešíme sa na vaše odpovede. **Redakcia**

zlaté mince

COLLECTOR s.r.o.

MURGAŠOVA 3, KOŠICE 040 01

e-mail: collector@iol.sk

NÁKUP-PREDAJ: mince, bankovky, medaily,
vznamenania, pohľadnice a iné zberateľský materiál.

24 hodín denne - jednoducho, pohodlne a bezpečne.
Zároveň bezplatne, diskrétno, poradie a zhodnotíme
vaše zbierky.

www.zlatemince.sk

Nálepky označujúce balíky s hmotnosťou nad 15 kg

Na stránkach nášho časopisu v č. 7-8/1999 v príspevku Zásielky so zvýšeným hmotnostným limitom bolo približené zavedenie prepravy balíkov s hmotnosťou nad 15 kg do 30 kg. Správny termín zavedenia týchto zásielok je 15.7.1998. Balíky s hmotnosťou nad 15 kg a podľa doterajších poznatkov i ich sprievodku, sa polepovali zvláštnymi samolepiacimi nálepkami. Výskyt sprievodiek s takýmito nálepkami je pomerne zriedkavý.

Už v prvom roku od zavedenia týchto nálepiek sa vyskytlo ich niekoľko úprav:

a) Dvojiadrový slovensko - anglický nápis, tenkým písmom malej abecedy:

Hmotnosť nad 15 kg / Weight vp 15 kg (namiesto vp by malo byť správne up)

b) Dvojiadrový slovensko - anglický nápis, tučným písmom veľkej abecedy:

HMOTNOSŤ NAD 15 kg / WEIGHT UP 15 kg

c) Trojiadrový slovensko - anglicko - francúzsky nápis, tučným písmom malej abecedy, s rozdielnou výškou písma v prvom a v ďalších slovách, s jedným údajom hmotnosti:

**Hmotnosť nad 15 kg
Weight over
Poids au-dessus de**

Všetky úpravy nálepiek majú text vytlačený čiernou farbou na červenom papieri a rozmery cca 50 x 30 mm.

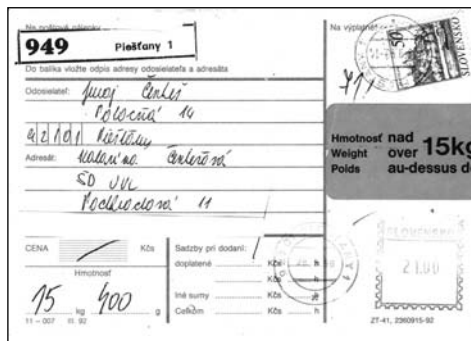
Vyskytol sa i prípad, že na sprievodku bola nalepená iba časť nálepky a to tá, ktorá obsahovala slovenský text.

Nálepka úpravy „a“ použitá na sprievodku k obyčajnému balíku s hmotnosťou 15,260 kg bez udanej ceny. Balík bol podaný na poštovú prepravu 3.8.1998 - v prvom mesiaci po zavedení používania tohto druhu nálepiek, na pošte Trenčín 1. Výplatné vo výške 71 Sk bolo uhradené trojicou slovenských známok.

Sprievodka k balíku z Lustenau (Rakúsko) s hmotnosťou 16,2 kg podaného 11.6.1999 bola na Slovensku doplnená nálepkou úpravy „b“.

Balíková sprievodka (vydanie z roku 1992 - údaj meny v Kčs) bola 28.9.1998 na Pošte Piesňany 1 použitá na podanie obyčajného balíka s hmotnosťou 15,4 kg. Na sprievodke je nálepka úpravy „c“. Výplatné vo výške 71 Sk je uhradené kombináciou odtlačku výplatného stroja a poštovej známky.

Možno doložiť i použitie tohto druhu nálepky na balíku z cudziny, ktorého hmotnosť prevýšila 15 kg po jeho príchode na Slovensko alebo počas jeho dopravy od vstupnej pošty s cudziny k adresátovi.

Dušan Evinic

Spomienky na začiatky ...

Bolo to niekedy v roku 1942. Môj otec cestoval na veľtrh do Bratislavy a zbral ma so sebou. Pre mňa to bolo niečo fantastické dostať sa na niekoľko dní do Bratislavy a uliatať sa zo školy.

Prvý deň som sa prechádzal a pozeral po veľtrhu a obdivoval čo všetko sa tam vystavovalo, no na druhý deň som už chodil po meste a samozrejme som si chcel popozerať a aj navštíviť filatelistické obchody, o ktorých som už vopred vedel z časopisu Slovenský filatelist.

Najprv som objavil obchod pani Milady Adamovičovej na Dunajskej ulici v „Liga“ pasáži. Bol to miniatúrny obchodík, v ktorom svojou postavou dominovala pani Adamovičová. Do obchodu sa vošli maximálne dvaja ľudia. Známkami som si síce z môjho vreckového kúpiť nemohol, no chcel som VAHILKY na prilepovanie známok. Ak sa dobre pamätám, tak škatulka, v ktorej malo byť 1000 kusov, stála v tom

čase 1 korunu! Pani Adamovičová bola veľmi dobrá obchodníčka a aj chlapcovi ako som bol ja, ponúkla novinku – špeciálne „vahilky“, ktoré vraj dostala od niekiaľ z Nemecka a ktoré boli upravené tak, že „vahilka“ sa odlepila z podkladu a priložila sa na lepoú stranu známky. Teda už žiadne „olizovanie“, len ju bolo treba priložiť na lepoú stranu a známka držala. Potom pani Adamovičová „špeciálnu vahilku“ stiahla zo známky a známka ostala s neporušeným lepom.

Ešte dva razy mi to predviedla a ja som bol celý bez seba. Kúpil som si balíček týchto špeciálnych nálepiek, stál 10 korún a v balíčku ich bolo 100 kusov.

Hneď ako som prišiel domov, začal som nové „vahilky“ skúšať, a nie raz, ale aj zo desaťkrát som „vahilku“ prilepil a zasa odlepil a známka vždy ostala v poriadku – teda lep ostal neporušený.

Nálepky som si šetril a používal som ich len na tzv. lepšie známky, ktoré som mal vo svojej zbierke (na ktoré mi dal otec peniaze). Použil som ich asi 50, ostatné som si starostlivo opatroval, veď jedna nálepka stála 10 halierov!

Prešli roky, a po roku 1945, keď nebol čas na známky a mal som iné závažnejšie problémy, som sa do albumu nepozrel. O niekoľko rokov som sa k známkam vrátil a s hrôzou som zistil, že všetky známky, ktoré boli

prilepené tou zázračnou nálepkou, ktorá nemala poškodiť lep, boli v tom mieste akoby zamastené. Takto sa mi znehodnotili všetky známky ČSR s pretačou Slovenský štát, Hlinkove známky s rôznym zúbkovaním, doplatné známky s rastrom aj iné. Plakáť nepomohlo, len skúšať, či by sa tieto „masťné flaky“ nedali niečím odstrániť. Pomáhal mi priateľ chemik, vyskúšali sme rôzne chemikálie v kvapalnom aj v plynnom stave, ale výsledok nebol žiaduci.

Na pamiatku mi ostalo ešte 34 týchto špeciálnych nálepiek.

Ja som bol iba malý študentik a malý zberateľ – no horšie dopadli dospelí, ktorí kupovali tieto nálepky vo väčšom množstve, aby si nepoškodili lep známok.

Keď som vyrástol zo študentských liet a začal chodiť

na bratislavskú burzu, videl som stovky takto umastených známok, ktoré sa nedali predat, lebo boli takto znehodnotené. Aj som si ich niekoľko kúpil, aby sme s priateľom mohli robiť ďalšie experimenty na odstránenie tejto masťnoty. Avšak výsledky nás nepotešili, v niektorých chemikáliách sa nám podarilo známky úplne odfarbiť – ostal nám iba perforovaný masťný papier!

Až ako znalec som zistil, aké škody napáchala táto „zázračná“ nálepka. Tak ako ja, aj mnohí ďalší zberatelia verili tomu, že nepoškodí lep na známke. Žiaľ, všetci sa sklámali, pretože verili niečomu, čo nebolo dostatočne odskúšané.

Taká bola moja skúsenosť s nálepkou, ktorá mala chrániť lep na známke. Zrejme vynálezca tejto novinky nevedel, čo spraví nálepka o niekoľko rokov – a, žiaľ, aj spravila.

Svätopluk Šablátura

AUKCIE • BURZY STRETNUTIA

Kalendár podujatí s uvedením ich názvu, miesta a termínu konania, prípadne ďalšími informáciami je zostavený podľa podkladov, ktoré redakcii poskytli usporiadatelia podujatí. Za obsah a znenie informácií redakcia neručí.

KLUBOVÉ STRETNUTIA

■ **BANSKÁ BYSTRICA** - FILATELIA • Dom slovenského misijného hnutia, Skuteckého 4 • Každú druhú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 11.00 hod. ■ **BANSKÁ BYSTRICA** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Skuteckého 36 • Každý posledný pondelok v mesiaci od 16.00 do 17.00 hod. ■ **BRATISLAVA** - FILATELIA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Dobrovičova ulica 14 (Suvorovov internát) • Každú nedeľu od 8.00 do 12.00 hod. ■ **KEŽMAROK** - FILATELIA • Zasadacia mestskej polície, Hlavné námestie 3, I. poschodie • Každú prvú nedeľu v mesiaci (okrem augusta) od 9.30 hod. ■ **KOŠICE** - FILATELIA, TELEFÓNNE KARTY • Železničná stanica, veľká zasadacia • Každú nedeľu od 9.00 hod. okrem sviatkov (júl a august možnosť zmeny termínov) ■ **KOŠICE** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Východoslovenské múzeum, Hviezdoslavova 3 • Každú nedeľu od 9.00 do 12.00 hod. ■ **LEVICE** - FILATELIA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. • CK Junior, Sládkovičova ulica ■ **LUČENEC** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA, TELEFÓNNE KARTY a iné • Bufet Malá ryba, L.Štúra 6 (pri Lekárni) • 1. a 3. nedeľa v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **MALACKY** - FILATELIA, každý posledný štvrtok v mesiaci okrem júla, augusta a decembra od 17.00 do 18.00, Záhorácke centrum kultúry, Mierové nám. 1 ■ **MARTIN** - FILATELIA • Výmenné schôdzky KF 53-05 v DO Strojár, Vajanského nám. 2 • Každý pondelok od 18.00 hod. ■ **MARTIN** - NUMIZMATIKA • Schôdzky členov a priateľov numizmatiky • Penzión Čierna pani • Každý štvrtok od 16.00 do 17.00 hod. ■ **MICHALOVCE** - FILATELIA • Dom Matice slovenskej, Masarykova 42, Michalovce (2.poschodie) • 1x mesačne, každý druhý pondelok o 17.00 hod. (okrem letných mesiacov júl a august) ■ **NITRA** - FILATELIA • Študentský domov Polnohospodárskej univerzity MĽADOSTĽ • Každú prvú nedeľu v mesiaci od 8.00 do 12.00 hod. • Za stoly a ani za vstup sa neplatí ■ **NOVÉ MESTO nad Váhom** - FILATELIA • Mestské kultúrne stredisko • Každý štvrtok od 18.00 hod. ■ **NOVÉ ZÁMKY** - FILATELIA • Kaviareň hotela Korzo, Hlavné námestie • Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **PIEŠŤANY** - FILATELIA, NUMIZMATIKA • Centrum voľného času Ahoj, Teplická ul. 83 • Každú nedeľu od 8.30 do 10.30 hod. ■ **POPRAD** - FILATELIA • Každá prvá a tretia streda v mesiaci od 17.00 hod. Pošta Poprad 2, zasadacia na 2. poschodí ■ **PREŠOV** - FILATELIA • Posádkový klub, Mukačevská 22, • Každý štvrtok od 16.00 do 19.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - FILATELIA • Členské schôdze spojené s výmenou materiálu • Cukráreň EDEN pri kláštore piaristov na ul. A. Hlinku • Každá nedeľa od 9.00 do 11.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - NUMIZMATIKA • Členské schôdze spojené s výmenou numizmatického materiálu • Dom kultúry - Kultúrne a spoločenské stredisko • Každá prvá streda v mesiaci od 16.00 do 18.00 hod. ■ **RUŽOMBEROK** - FILATELIA • Liptovské múzeum • Každý druhý a štvrtý štvrtok v mesiaci (okrem prázdnin) - október až marec od 17.00 hod., apríl až september od 18.00 hod. ■ **SPIŠSKÁ NOVÁ VES** -

FILATELIA • klubové stretnutia Centrum voľného času ADAM, Levočská 14 • každý páry týždeň vo štvrtok o 16.00 hod., okrem júl-august ■ **TRENCÍN** - FILATELIA • Kultúrne stredisko Dlhé Hony • Každú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 11.30 hod. okrem Veľkej noci a Vianoc. V auguste 2-týždňová dovolenka ■ **TRENCÍN** - NUMIZMATIKA • Pravidelné členské schôdze spojené s výmenou v Dome armády • Každý tretí štvrtok v mesiaci od 16.00 hod. (okrem veľkých prázdnin) ■ **TRNAVA** - KF Trnavia • Centrum voľného času KALOKAGATIA, Strelecká 1 • Každú streda od 15.30 do 17.00 hod. ■ **VRANOV n / Toplou** - VŠETKY ZBERATEĽSKÉ ODBORY • Piváreň pod Lipou, M. R. Štefánika 136 • Každú prvú nedeľu po 15-tom v mesiaci od 10.00 do 12.00 hod. okrem prázdnin a sviatkov • Kontakt: ☎ 057 44 611 18, 0905 202 096 ☐ (R)

REGIONÁLNE PODUJATIA

➔ 6. november 2005 KYS. NOVÉ MESTO

MEDZINÁRODNÉ STRETNUTIE ZBERATEĽOV starostlivosť a ostatných zberateľských odborov každú prvú nedeľu v mesiaci od 8.00 hod. v priestoroch galérie Mlyn Antik v Kysuckom Novom Meste-Radolci. Ďalšie stretnutie 4.12. Informácie ☎ 0904 526 563

➔ 13. november 2005 TRENCÍN

TRADIČNÁ CELOSLOVENSKÁ BURZA FILATELISTOV V TRENCÍNE sa uskutoční v Kultúrnom stredisku Dlhé Hony .

➔ 19. november 2005 POPRAD

FILATELISTICKÁ BURZA, TIEŽ POHLADNICE, MINCE, ODZNAKY, sa uskutoční v sále SOU stavebnom od 7.00 do 13.00 hod. ☎ 0903 840 010. Možnosť ubytovania.

➔ 27. november 2005 LUČENEC

MEDZINÁRODNÉ HOBBY STRETNUTIE, hotel Pelikán (pri tržnici) od 8.00 do 12.00 hod. Informácie ☎ 047 4329 266.

➔ 27. november 2005 LEVICE

VEĽKÁ FILATELISTICKÁ BURZA, TIEŽ POHLADNICE, TELEFÓNNE KARTY od 8.00 do 13.00 hod. Informácie G. Kosztoľányi, Ludanská 59, 934 05 Levice, ☎ 036 631 8041, 0905 391855.

➔ 4. december 2005 BANSKÁ BYSTRICA

CELOŠTÁTNU FILATELISTICKÚ BURZU poriada KF v Banskej Bystrici. Uskutoční sa 4.12.2005 v Dome slovenského misijného hnutia, Skuteckého 4, od 8.00 do 12.00 hod.

➔ 10. december 2005 BRATISLAVA

CELOŠTÁTNÁ FILATELISTICKÁ BURZA sa uskutoční v Bratislave 10. decembra od 7.30 do 11.30 hod. v Kultúrnom dome Dúbravka, Saratovská 2/A (doprava z hl. žel. stanice električkou č. 1). Objednávka stolov ☎ 02/ 432 95 360.

FILATELIA ★ FILOKARTIA ★ NUMIZMATIKA

Darčeková predajňa, Medená 18, Bratislava
Peter Ardo

Po – pi : 10,00 – 18,00 hod.

☎ 0908 423533, e-mail: pardo@naex.sk, fax: 02 5556 1183

VYKÚPIME A DOPLNÍME VAŠE ZBIERKY

Známy, mince, figúrky z kindervajec, telefónne karty, staré pohľadnice, listy, akcie, preukazy a iný zberateľský materiál

☒ Palkovičova 10A, 821 08 Bratislava

INZERCIA

■ **KLUB FILATELISTOV 54-01** a Združenie klubov filatelistov Košice prijímu a zašlú výbery do kolovania. Informácie na adrese správcu kolovania: Teodor MAGDA, Zborovská 2, 040 01 Košice. Z-148

■ **KÚPIM bankovky a mince Maďarska a Rakúsko-Uhorska**, ☎ 058/732 78 33, 0905 426 733. Z-149

■ **KÚPIM SŠ 1939-1945**. Rady, medaily, vyznamenania, odznaky. Ponuku prosím pošlite na adresu Marian Jakabek, P.O. Box 366 Lloyd Manor Rd. M9B 6H6 Toronto, Ontario, Canada. Na každú ponuku odpoviem. Z-150

■ **KÚPIM R-nálepy** s poradovým číslom 1. Ladislav Iván, Malé Domky 12, 034 05 Ružomberok Z-151

■ **KÚPIM ★★ nov. zn. č. 9 (1 Ks) s pretačou**, „Slovenský štát 1939“ vo 4-bl. aj sólo kusy. Ponuku prosím na adresu arch. Martinec Jozef, Šalviová 30, 821 01 Bratislava ☎ 02/ 43 292 294. Z-152

■ **KÚPIM Carte maximum** kat. č. 56, 57, 58 z r. 1995 a kat. č. 96, 97, 98 z r. 1996 Ervo katalóg Slovensko 1993-2002. Jozef Hudáč, Ďumbierska 25/2, 949 01 Nitra, ☎ 037/ 733 39 02. Z-153

■ **PREDÁM sadu čs. mincí 1992**, sady mincí SR 1993, 1994, 2001 a mincu 1000 Sk 10 rokov SR proof. ☎ 0915 728 557. Z-154

■ **HLADÁM celistvosti a známky Srí Lanky** (Cejlónu). Ponúkajte. Ing. Rančák, Štúrova 126/5, 058 01 Poprad. ☎ 0907 949 956 Z-155

■ **PREDÁM vysokú frankatúru** (50 Sk) za 50 %, platí stále. R.Kopaj, SNP 46, 940 01 Nové Zámky, e-mail: kopaj@stonline.sk Z-156

■ **SPOLAHLIVÉ DODÁVKY NOVINIEK ČR**, 1 Kč = 1,35 Sk + poštovné, pre KF aj jednotlivcov. Tiež noviny Francúzska a všetkých jeho teritórií v cene 1 € = 52 Sk (nominál). D. Polan, Svätoplukova 23, 058 01 Poprad. Platí stále. Z-157

■ **PREDÁM albumové listy** Pofis Rakúsko 1945-1958, Československo 1967-68, 74-78, 1980 a 1982. Ďalej cca 100 FDC OSN, prevažne viajky. Cena dohodou. ☎ 0903 406500, e-mail: urminsky.a@stonline.sk Z-158

■ **PREDÁM Anthologiu protifašistických umelcov** z roku 1936 s originálnymi podpisov autorov, o.i. J. Werich, J. Ježek, A. Hoffmeister, atď. ☎ 02/5557 5187 od 10,00 do 20,00 hod. Z-159

■ **KÚPIM CELINY SŠ použité na oslobodenom území** od decembra 1944 do apríla 1945 ☎ 0903 131848 Z-160
n **PREDÁM ★★ známky, hárčky, TL, poštové lístky a** ☒ ČR 1993-1999. Ivan Lužák, Púpavova 2, 841 04 Bratislava 43 ☎ 02/6542 5054. Z-161

■ **PREDÁM zasklené albumové listy** SR 1993 a 94 – 180 Sk, 1993 až 1999 – 750, 1993 až 2003 v doskách Schaubek 1300, orig. alb. listy Schaubek len pre TL 1993 až 2003 + krúžkové dosky Schaubek 1200 Sk. Š. Ďuriš, NS 1406, 020 01 Púchov, stefan.duris@conti.sk Z-162

■ **PREDÁM 730 ks umeleckých pohľadníc** z rokov 1900-1930. ☎ 0905 33 33 62 Z-163

■ **PREDÁM albumové listy** POFIS čisté i so žltou mriežkou. Vymením listiny s kolkami za iné. Dušan Evinic, Poľská 4, 040 01 Košice. Z-164

■ **PREDÁM katalógy 2005**: Stanley Gibbons British Stamps £ 9,95; U.S. Stamps \$ 18,95; Michel Deutschland – Katalog 29 € + poštovné. Ivan Roudenský, Poste Restante 062 01 Starý Smokovec Z-165

■ **POŠLEM KVALITNÉ VÝBERY** do kolovania. Pavol Kováč, Hanojská 4/8, 040 13 Košice ☎ 055 6361619, 0902 820 907 Z-166
■ **PREDÁM ★★ známky Československa 1945-1958** za 50 % katalógovej ceny. (0905 332 262 Z-167
■ **FILATELIA CLUB Dolný Ohaj** (okr. Nové Zámky) – výmena známok ☎ 0907 777 165 Z-168

ČO PIŠU INÍ

■ FILATELIE (ČR) ■ 10/ 2005

Úvodný, rozsiahlejší a bohato ilustrovaný príspevok októbrového čísla Filatelie z oblasti poštovej histórie od V. Feldmana sa z filatelistického hľadiska zaoberá pôsobením poštovej sporiteľne pri príležitosti 75. výročia jej vzniku v roku 1930. V oblasti poštovej histórie ostávajú aj ďalšie príspevky: Fr. Beneš st. pokračuje 18. časťou seriálu Malé zastavenia na ceste filatelie a čs. poštovej správy, v ktorom sa ďalej zmiňuje o leteckej preprave poštových zásielok po roku 1920; príspevok Piera Santangelioho približuje korešpondenciu vojnových zajatcov v Taliansku v rokoch 1915-1919 (1). Karel Bláha v prvom pokračovaní uvádza s viacerými ukázkami príspevok „Konec listových zásielok EXPRES u nás?“ V znaleckej hliadke Fr. Beneš ml. v príspevku „Ach ty zoubky, ty zoubky...“ upozorňuje na falzifikáty perforácie, ktoré sa objavili na filatelistickom trhu. Antickú Macedóniu na známkach približuje Klime Popovski. O súčasnej situácii na aukčnom trhu v ČR sa zmiňuje Vl. Dražan. V rubrike Odborná literatúra prináša Fr. Crha recenziu aj nového vydania katalógu Michel – Europa zv. 3 a 4. Z tradičných rubrik spomeniem listáren, novinky Českej pošty a nové známky európskych štátov a zo zámeria. -pem-

■ SPRÁVY SFZ č. 183 (3/2005)

Spravodajca Slovenského filumenistického zväzu sa vo svojom treťom tohtoročnom čísle úvodom zaoberá prípravou 10. ČK SFZ v roku 2006. V ďalšom príspevku V. Mikloška informuje o opatreniach pri objednávaní a odbere katalógov a albumov v roku 2006. O slovenských a zahraničných novinkách informuje V. Gajdoš, ktorý uvádza aj rubriku anotácií z odborných časopisov. O zvláštnych obaloch – jupiterkách zaujímavo píše M. Guspan. Záverom Spravodajca prináša viac krátkych informácií a zaujímavostí a informácie pre členov zväzu. -pem-

V dňoch 7. – 11. 12. 2005
sa v Slovenskom národnom múzeu,
Vajanského nábrežie 2, Bratislava, uskutoční
7. ročník odborného veľtrhu zameraného
na kultúrne dedičstvo

NOSTALGIA expo.

Výstava je otvorená denne od 10.00 do 19.00,
v nedeľu 11. 12. 2005 od 10.00 do 16.00 hod.

**Návštívte internetové stránky firmy ZBERATEL®
Kliknutím na titulky úvodnej stránky sa dozviete
ďalšie informácie z jednotlivých oblastí zberateľstva
a o aktuálnych ponukách firmy ZBERATEL®**

ČASOPIS

- informácie o možnostiach predplatného,
- vyobrazenie prvej strany obálky po jednotlivých ročníkoch,
- obsah jednotlivých ročníkov.

KATALÓGY

- vyobrazenie prvej strany obálky jednotlivých vydaní,
- vzorová strana prehľadného usporiadania katalógu,
- ceny jednotlivých vydaní katalógu.

ALBUMOVÉ LISTY

- informácie o koncepcii ich vydávania,
- príklad vzorového usporiadania,
- spôsob objednávania.

FÓRUM

- oznamy, informácie, inzercia,
- diskusné fórum zberateľov

KONTAKTUJTE

- telefónne čísla predajne a redakcie,
- e-mail predajne a redakcie,
- otváracie hodiny predajne,
- návštevné hodiny v redakcii,
- mapka s vyznačením miesta predajne a redakcie,
- spojenie s mestskou dopravou.

POMÔCKY

- lupy
- zásobníky, pinzety, havidky (pripravuje sa)

PONUKA FIRMY

- rôzny zberateľský materiál, priebežná aktualizácia (pripravuje sa)

BURZA

- ponuka zberateľského materiálu zberateľmi (pripravuje sa)

AUKCIE

- obrázky vybraných položiek prebiehajúcej 17. aukcie firmy Zberateľ

BAZÁR

- rôzny zberateľský materiál nižšej hodnoty (pripravuje sa)

NOVEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Zberateľské materiály a pomôcky ponúkané v tejto rubrike možno zakúpiť v predajni ZBERATEĽ alebo ich objednať písomne, e-mailom, prípadne aj telefónicky (► pozri informácie na 2.strane)

ZNÁMKY / HÁRČEKY / BLOKY - rôzne námety ★★

Angola 1962, Rôzny šport, 441-446, 6 €	120,-
Argentína 1999, Psy, PL (6), 2489-94	80,-
Argentína 2000, LOH Sydney, # 2601-04, 10 €	95,-
Argentína 2004, LOH Atény, # 10 €	95,-
Argentína 2005, Mačka domáca, PL (6)	95,-
Austrália 1954, Návšteva kráľovského páru, 242-244	75,-
Austrália 1978, Kone - šport. disciplíny, 663-66	40,-
Austrália 1980, Lietadlá, 736-39	49,-
Bahamas 1964, LOH Tokio, 207	25,-
Belgicko 2004, Fauna (4)	110,-
Bequia 1988, 200 r. Deklarácie nezávislosti, Bl 9, 5,5 €	110,-
Bielorusko 2000, Rys ostrovid WWF, 373-376	35,-
Bielorusko 2004, Mačky, PL (5+K)	90,-
Bielorusko 2004, Kone, H (4)	65,-
Bulharsko 1965, Kozmonauti z Voschod 1, (5) 1517-21, 5 €	40,-
Dominikánska rep., LOH Melbourne, 560-67, 3,40 €	30,-
Dominikánska rep., LOH Melbourne - olympijskí víťazi I, 585-92, 3,40 €	30,-
Dominikánska rep., LOH Melbourne - olymp. víťazi II, 660-67, 3,40 €	30,-
Falkland Isl. Dependencies 1956, Trans.-antarktická exp., 34-37	120,-
Fidži 1954, Dobročinné, 139-40	60,-
Fidži 1963, „Compac cable in service“, 177	55,-
Fínsko 1935, Fínski učenci na prelome 18. a 19. stor., 188-190	45,-
Francúzsko 1967, Umenie - J. A. D. Ingres, 1597	10,-
Francúzsko 1969, Umenie - Kostol freska, 1677	10,-
Francúzsko 1965, Umenie - Raoul Dufz, 1529	10,-
Francúzsko 1966, Umenie - Gobelín - Jean Lurcat, 1564 10,-	10,-
Francúzsko 1969, Umenie - Rogier van der Weyden, 1667	10,-
Francúzsko 1966, Kozmos - Satelit D1, 1539	5,-
Gambia Výročie automobil. Mercedes (Bl 25), 8,50 €	110,-
Gibraltár 1980, 175. výr. úmrtia admirála Nelsona, Bl 7	35,-
IFNI 1958, Pomoc pre Valenciu, 171-73	29,-
Indonézia 1996, WWF Nosorožec zo Sumatry a Jávy (PL 2 x 1648-51)	120,-
Kuba 1992, Rôzne rasy psov, 3558-64 + Bl 128, 9,5 €	135,-
Kuba 1994, Aquakultúra - chovné stanice, 3749-54, 4,5 €	65,-
Kuba 1994, Rôzne rasy psov, 3771-75	65,-
Lichtenstein 1939, Hud. skl. Jozef Rheinberg, 172, 3 €	22,-
Maďarsko 1983, ZOH Sarajevo, 3659 Bl. 169, 5 €	25,-
NDR 1977, Poľovníctvo, 2270-75, 3,5 €	40,-

NDR 1977, Záchranárske akcie hasičov, 3 €	25,-
NDR 1977, Osobnosti vedy a kultúry, 2199-2202, 1,5 €	15,-
Norfolk Isl. 1975, 150. výr. osídlenia ostrova (samolepka), 168-69	28,-
Norfolk Isl. 1979, 200. výr. úmrtia kapitána J. Cooka, 225-28	56,-
Norfolk Isl. 1981, Presídlenie z ostrova Pitcairn 261-63	30,-
Poľsko 1991, Motýle (Aporia crataeci), Bl 115. hologram, 3,00 €	35,-
Poľsko 2004, Kozmos-história vývoja Zeme #	90,-
Poľsko 2005, „Europa“ - gastronómia 1	32,-
Poľsko 2005, Vzácná mušľa -sv, výst. filat. Sydney (H)	49,-
Rakúsko 1949, 75. výročie UPU, 943-45, 17 €	96,-
Rakúsko 1950, 100. výročie rak. známky, 950, 2,6 €	18,-
Rakúsko 1952, Orol, letecká 20S, 968, 18 €	80,-
Rakúsko 1954, C.F.A. Ritter von Welsbach, chemik, 1006, 36 €	250,-
Rakúsko 1961, Kongres sv. bánk vo Viedni, 1097, 0,7 €	14,-

Rep. de Cote D'ivoire 1981, Cesty do vesmíru 680-683, 5,5 €	95,-
St. Lucia 1960, 100 r. prvej známky, 165-167	90,-
St. Tome E Principe 1979, 1. poštový let Lissabon - São Tomé, 583, (Bl 35), 30 €	290,-
St. Tome E Principe 1980, K 10. výročiu výstupu na mesiac, 650, (Bl 45), 15 €	180,-
St. Tome E Principe 1980, Olympijske štadióny z LOH Mexico '68, Mnichov '72, Montreal '76, Moskva '80 (Bl 43), 12 €	185,-
Upperyafa 1967, LOH Mexico '68, Bl 1, 5,50 €	50,-
Upperyafa-South Arabia 1967, Umenie-Caravaggio 73 (Bl 13), 3,5 €	35,-
Umm-Al-Qiwain, Kone, 496-501A, 4,50 €	80,-
Umm-Al-Qiwain 1971, LOH Mnichov '72, Bl 32, 6 €	50,-
Umm-Al-Qiwain 1972, ZOH Sapporo, 464 (Bl 30), 6 €	60,-
Umm-Al-Qiwain 1972, ZOH Sapporo (trojrozmerné), 509-14	60,-
Umm-Al-Qiwain 1972, Formule, 814-818	55,-
Yemen 1970, Víťazi MS vo futbale Mexico'70 1144-46, 3-páska, 3 €	30,-
Yemen 1970, MS vo futbale Mexico'70, Bl 191	50,-
Yemen 1970, Autoveterány (trojrozmerné) 1066-71+Bl 212, 9,50 €	95,-
Yemen 1970, Projekt Apollo, 1080-85 + Bl 214	95,-
Zimbabwe 1981, Deň stromu, 255-258, 3,60 €	40,-
Zimbabwe 1982, 75 r. skautingu, 265-268, 4,2 €	85,-

NOVEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

ZNÁMKY / HÁRČEKY / BLOKY - rôzne námety ☉

Afganistan 2000, Bocian v hniezde, 1	8,-
Angola 1999, Korytnačky I, BI (3)	19,-
Angola 1999, Korytnačky II, BI (3)	19,-
Austrália 2000, Krab (WWF), (4)	12,-
Austrália SADA, 24 známok - rôzne námety	55,-
Azerbajdžan 1995, Vzducholode (6 + H)	30,-
Azerbajdžan 1995, Morské medúzy (5 + H)	25,-
Benin 1995, LOH Atlanta 96 (6 + H)	25,-
Benin 2003, Fauna Ameriky BI (6) + H	38,-
Benin 2003, Prírodná rezervácia BI (2)	22,-
Benin 2003, Prírodná rezervácia BI (9)	35,-
Benin 2003, Vodné vtáčstvo BI (3)	25,-
Benin 2003, Rôzne majáky PL (9)	35,-
Benin 2003, Rôzne rasy psov, PL (9)	35,-
Burundi 1975, Fauna Afriky (24, 6x 4-pásky), označenie Letecká pošta	70,-
Comores 1981, MS vo futbale España '82, H	12,-
Fujeira 1971, Apollo 14, (5 páska)	18,-
Guineé 1995, Jednomotorové lietadlá, (6+H)	30,-
Guinea Bissau 1988, Rôzna fauna, (7)	21,-
Guinea Bissau 2001, Včely, osy...BI (6)	29,-
Guinea Bissau 2001, Pablo Picasso-obrazy PL (6)	29,-

Guinea Ecuatorial 1974, Rím-Vatikán, H	12,-
Guinea-Bissau 2001, Histor. lokomotíy, I.	29,-
Guinea-Bissau 2001, Histor. lokomotíy, II.	29,-
Guineé 1995, Jemná krásna kvetov, (6+H)	25,-
Guineé 1999, Kone, BI (9)	35,-
Kambodža 1996, LOH Atlanta, (6+H)	30,-
Kirgizstan 1995, Miestna fauna, (7 + H)	33,-
Kongo 1999, Orchidey, (6+H)	25,-
Kongo 2003, Motýle, PL(6)	29,-
Kongo 2003, Lietadlá, PL(6)	29,-
Kongo 2003, Záchranarské vozidlá, PL(6)	29,-
Kongo 2004, LOH Atény - plážový volejbal - 2004, PL (4)	25,-
Kongo 2005, Domáci miláčikovia pes a mačka PL (6)+2H	38,-

Kongo 2005, Africká fauna, PL (9) + 2H	38,-
Kongo 2005, Moderná éra formuly, PL (6) + H	33,-
Kongo 2005, Historická éra formuly, PL (6) + H	33,-
Kongo 2005, Divé mačky a kačky, PL (6) + 2H	38,-
Kongo 2005, Vtáky, PL (6) + 2H	38,-
Kongo 2005, Psy, PL (6) + H	30,-
Kórea 1982, 100 r. narodenia P. Picassa, H	12,-
Kórea 1991, Panda (6+H)	30,-
Kórea 1991, Huby (5)	15,-
Kórea 1991, Prvá severokórejská exp. do Antarktídy, PL (6)	20,-
Kórea 1983, Umenie - P. P. Rubens, H	15,-
Kórea 1984, Európski panovníci, BI (9) I.	35,-

Kórea 1984, Európski panovníci, BI (9) II.	35,-
Kórea 1986, MS vo futbale, Mexico '86, (H)	12,-
Kórea 1987, Hudobní skladatelia, (6)	12,-
Kórea 1987, ZOH Calgary, H	12,-
Kuba 1995, Kone (6)	18,-
Kuba 1995, Vtáčstvo na ostr. „Cayo Coco“ (6)	18,-
Laos 1986, Kaktusy (6)	18,-
Madagaskar 1999, Ostravná fauna, PL (9)	35,-
Mauretánia 2003, Ochrana prírody BI (3)	25,-
Mauretánia 2003, Prírodné rezervácie BI (2)	22,-
Mauretánia 2003, Prírodné rezervácie I BI (9)	35,-
Mongolsko 1978, Rôzne hry mong. jazdcov, (7)	14,-
Niger 1999, Krokodýly I, BI (3)	19,-
Niger 1999, Krokodýly II, BI (3)	19,-
Rwanda 2003, Hady BI (6) + H	38,-
R.de Côte D'Ivoire 2003, Ochr.prírody BI (3)	25,-
R.de Côte D'Ivoire 2003, Národ.parky BI (2)	22,-
Rusko 2000, LOH Sydney 2000 (3)	12,-
Sahara O.C.C. 1996, MS vo futbale Franc. '98, 6+H	29,-
Saharai 1999, Mačka perzská, 1	8,-
Tadžikistan, Praveká fauna (8)	18,-
Tanzánia 1999, Kone I, BI (3)	19,-
Tanzánia 1999, Kone II, BI (3)	19,-
Tanzánia 1999, Medvede, BI (9)	35,-
Togo 1999, Ďalšie druhy orchideí (6+H)	25,-
Vietnam 1988, Vtáky (8)	24,-
Vietnam 1988, Flóra (8)	24,-
Vietnam 1988, Vodné vtáky (6)	12,-
Vietnam 1998, Ryby (8)	22,-

NOVEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Katalógy nové

Špecializované netto katalógy ZBERATEĽ – SLOVENSKO

(známky, celiny, FDC, COB, CDV, NL, ZZ, CSO, CM, PT):

Roky 1993-1994	58,-
Roky 1995-1996	68,-
Roky 1997-1998	58,-
Rok 1999	29,-
Roky 2000-2001	58,-
Rok 2002	44,-
Rok 2003	58,-
Rok 2004	38,-

Pri kúpe všetkých 8 ks katalógov len za 360,-

Československo 1945-1992, Pofis 2006, 280 str. celofarebný 590,-

Aktualizovaný cenník Zberateľ známok Československo 1945-1992, 12 strán bez vyobrazení 18,-

Aktualizovaný cenník Zberateľ známok Slovensko 1939-1945, 8 strán s vyobrazeniami 28,-

Známky základného radu podľa aktualizovaného cenníka Slovensko 1939-1945 sú v stálej ponuke firmy Zberateľ

Novotný: Mince Jozefa I. 1705-1711 a Františka II.-Rákocziho 1703-1711 195,-

Novotný: Mince Karla VI. 1711-1740, I.vydanie 265,-

Novotný: MINCE MÁRIE TERÉZIE 1740-1780 (II.doplnené vydanie 2001) 235,-

Novotný: Mince Františka Lotrinského (1745-67), (1766-80) 250,-

Novotný: Mince Jozefa II 1765-1790 a Leopolda II 1790-1792 240,-

Novotný: Mince Františka I. 1792-1835 185,-

Novotný: Mince a korunovačné medaily Ferdinanda V. (1835-1848) 135,-

Novotný: Mince Františka Jozefa I.(1848-1916) 235,-

Novotný-Moulis: Papierové platidlá ČSR, ČR a SR 1918-2004, farebný, vydanie 2004 330,-

Novotný-Moulis: Katalóg mincí ČSR 1918-92, ČR a SR 1993-2006 325,-

Katalógy použité

Michel Karibské ostrovy 2000, zachovalý	1250,-
Philex Západná Európa 1985, celofarebný	480,-
Trojan Privátni prítky na československých a českých celinách 1945-1996, zachovalý	350,-
KLIM, Schödelbauer: Špecializovaný katalóg ČSR, 1918-39	860,-

Katalógy staršie, nepoužívané

MICHEL č. 1: Severná a stredná Amerika 1995	1 150,-
MICHEL č. 2: Karibská oblasť 1995	1 100,-
MICHEL č. 3: Južná Amerika 1996	1 150,-
MICHEL: Nemecko 2003/2004, celofarebný	740,-
MICHEL: Nemecko špeciál 2000	650,-
MICHEL: Nemecko Junior 2004	420,-
Novotný-Moulis: Papierové platidlá ČSR, ČR a SR 1918-1998, farebný	290,-

Zásobníky na známky, havidky

Zásobník Lindner, A 4, čierne listy,	
16-listový	490,-
30-listový	870,-

Zásobník Schaubek, A4, 16-listový, biele listy, s logom i bez loga **Slovenskej pošty,** 360,-

Havidky čierne, šírka 28, 31, 36, 38, 40, 43, 44, 49, 50, 55, 59, 60, 70 a 90 mm - balíček 60,-

Havidky čierne na PL:
ležaté, veľkosť 185x135 mm - ks 19,-
stožaté, veľkosť 185x135 mm - ks 19,-

Havidky biele, šírka 32, 50, 60 mm - balíček 60,-

Havidky biele na PL:
ležaté, veľkosť 175x120 mm - ks 15,-
stožaté, veľkosť 120x175 mm - ks 15,-

Zásobníky na mince

Zásobník 10-listový, možnosť doplnenia listov (3 alebo 4 otvory) 365,-

Náhradné listy	
12-okienkové 55x53 mm	- 1 list 30,-
20-okienkové 41x42 mm	- 1 list 33,-
30-okienkové 31x35 mm	- 1 list 35,-

Pinzety a lupy

Pinzeta Prinz-Solingen alebo Lindner (špicatá, lopatkovitá alebo okrúhla), kus	85,-
Pinzeta Lindner, lopatkovitá zahnutá	155,-
Pinzeta lopatkovitá alebo špicatá, dĺžka 150 mm	260,-
Lupa Ø 20 mm v kovovom púzdre, 10x	395,-
Lupa s osvetlením a desiatimým delením, možnosť zaostrenia	680,-

Skúšobná UV - lampa SIGMA

Stolné prevedenie so zapojením na sieť 220 V - rozozná, ktoré známky sú tlačené na luminiscenčnom a ktoré na bežnom papieri, odhalí falošné bankovky	570,-
UV – lampa na batérie, ručná	520,-

NOVEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Albumové listy Zberateľ SLOVENSKO

	I.časť		II.časť	
	BZ	Z	BZ	Z
Ročník 1993	19,-	75,-	32,-	120,-
Ročník 1994	19,-	75,-	48,-	185,-
Ročník 1995	22,-	75,-	48,-	175,-
Ročník 1996	22,-	75,-	54,-	195,-
Ročník 1997	22,-	75,-	53,-	220,-
Ročník 1998	22,-	75,-	53,-	220,-
Ročník 1999	21,-	75,-	59,-	245,-
Ročník 2000	17,-	65,-	48,-	185,-
Ročník 2001	32,-	95,-	48,-	215,-
Ročník 2002	22,-	75,-	75,-	285,-
Ročník 2003	28,-	85,-	80,-	305,-
Ročník 2004	17,-	65,-	53,-	220,-

Súbory jednotlivých ročníkov tvoria albumové listy:

I.časť : základné známky a hárčeky,
II.časť : PL, varianty kupónov a známky z hárčekov

Pri objednávaní prosíme vždy uviesť požadovaný ročník, jeho časť (I. alebo II.) a formát (Pofis alebo A 4) !

V prípade záujmu o všetky listy, treba objednať obidve časti súboru (I.+ II.) pretože II. časť listy z prvej časti neobsahuje !

Listy ponúkame vo vyhotovení bez zasklenia (BZ) a zasklené (Z).

Formáty listov: Pofis a A 4.

Ceny oboch formátov sú rovnaké!

Albumové listy ČESKÁ REPUBLIKA

	BZ	Z
Ročník 1998	155,-	485,-
Ročník 1999	185,-	490,-
Ročník 2000	190,-	495,-
Ročník 2001	195,-	525,-
Ročník 2002	185,-	515,-
Ročník 2003	220,-	740,-
Ročník 2004	180,-	550,-

Formáty albumových listov ČR:

Ročník 1999 **len formát Pofis**, ročníky 2000 - 2004 **formát Pofis aj A 4** (cena rovnaká).

Ponúkame albumové listy formátu Pofis aj formátu A 4:

- s nápisom SLOVENSKO á 5,-
- bez nápisu á 4,-
- so štvorčekovou podtlačou (len formát Pofis) á 4,-

Albumové listy Zberateľ ČESKOSLOVENSKO

Formát Pofis aj A4 - cena rovnaká !	I.časť		II.časť	
	BZ	Z	BZ	Z
Ročník 1992	24,-	85,-	46,-	175,-
Ročník 1991	24,-	85,-	80,-	255,-
Ročník 1990	34,-	125,-	58,-	205,-

Albumové listy Zberateľ ČESKOSLOVENSKO

Formát len A4	I.časť		II.časť	
	BZ	Z	BZ	Z
Ročník 1989	45,-	150,-	45,-	175,-
Ročník 1988	65,-	235,-	90,-	310,-
Ročník 1987	45,-	155,-	120,-	395,-
Ročník 1986	45,-	150,-	105,-	350,-
Ročník 1985	56,-	195,-	80,-	255,-
Ročník 1984	50,-	190,-	95,-	325,-
Ročník 1983	50,-	195,-	85,-	275,-
Ročník 1982	70,-	255,-	85,-	295,-
Ročník 1981	55,-	195,-	85,-	275,-
Ročník 1980	55,-	195,-	80,-	255,-
Ročník 1979	45,-	155,-	95,-	325,-
Ročník 1978	60,-	235,-	75,-	235,-
Ročník 1977	55,-	210,-	195,-	650,-
Ročník 1976	45,-	150,-	60,-	210,-

Druhú časť albumových listov možno objednať aj bez variantov kupónov, prípadne v ľubovoľnej zostave z ponúkaných listov.

Obaly na albumové listy

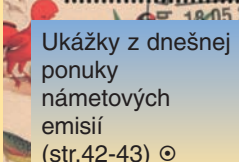
Formát A 4 (tzv. Euroobal) - 10 ks 15,-

Filatelistické nálepky

Nálepky firmy LINDNER (1000 ks) - balíček á 64,-

NOVEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

SAPEURS POMPIERS DE

DOGS

CATS

Ukážky z dnešnej ponuky námetových emisií (str.42-43) ©

NOVEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Ukážky z dnešnej ponuky námetových emisií ★★ (str.41)

